

Zunḡwire á wakita na a puwatertaa Paul ge emnde a KAURINTUS

Ga use á Paul

¹ Ba iya Paul, a eksisaa ba Dadaamiya áte waya á ervaunḡe-aara geni yá gevge slebela á Yaisu *Almasiihu, nǎ anḡkwa puwakurtá ba ḡere wakita na, nǎ antara egdza emmemiya Saustainais.

² Nǎ anḡkwa gaktur use á ḡere ge kure emnde á Dadaamiya am Kaurintus. Adaba ḡurna na a magakurnaa Yaisu Almasiihu, gakurevge emnde á Dadaamiya, a dǎkurtaa ba ḡane geni kwá gevge cuḡeḡe antara emnde na tá yeka an zhera á Yaakadada Yaisu ma áme keni baḡemme, ba ḡane una Yaakadada ge itare, Yaakadada ge miya baḡemme na.

³ Tara Eddemiya Dadaamiya, tá antara Yaakadada Yaisu Almasiihu, a magarakurnaam-aga ḡurna, a varakurtevá hairire.

*Sláfá we á Paul adaba názena a velanaa Dadaamiya á kyá erva an Yaisu *Almasiihu*

⁴ Ba kelaazare, yá yanka slafanaa we-aaruwa ge Dadaamiya adaba kure, adaba ḡurna na a magakurnaa ḡane á kyá erva an Yaisu *Almasiihu na.

⁵ Am nǎ á kure kina gakurevge palle antara Yaisu Almasiihu, gakurevge emnde na ni

hyakurevhye am duksa bademme áte unḡule-aara. Daaci kina wá, diyakurdiya jirire, hyakurephye kwaraterse jirire ḡanna ge emnde umele keni bademme.

⁶ Labare á Yaisu Almasiihu njaanja am kure, adaba kwa lyiyanaa án ervaunḡe á kure palle am sarte na ḡá anḡwa balakurseḡále na.

⁷ Adaba una ḡanna, baaka názu á ektsevuktse ázekure ge dába unḡule á Dadaamiya, kwa emnde na ni kwá anḡwa ufa eptsa á Yaisu Almasiihu na.

⁸ Ba kelaazare, dete halavuwa á duniya, á de ndzedakurtaa ba ḡane, geni á de mbedakuraaka shairiya vaci sawa á Yaakadada Yaisu Almasiihu.

⁹ Dadaamiya a naba dakurte, geni kwá gevge palle an Egdza-aara Yaakadada á miya Yaisu Almasiihu. Názena ni a ndaasa ḡane na wá, bademme watse á de gevge, adaba Dadaamiya á eptseka elva-aara dekideki.

Dágala antara tegáva á emnde a fetarfe am Kaurintus

¹⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá yekaná iya ázekure an zhera á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu wá, a tegevka dágave á kure, bademme á kure njawinja á ba áte ye palle, jawammeje am enkale palle, we á kure keni palle.

¹¹ Yá ndahaná adaba uwe una egdzar mama-aha-aaruwa, adaba ta se ndahiya emnde á Kaulauwe, una ba emnde á kure, geni anḡwa dágala-aha am dágave á kure.

¹² Náwa názena yá kátá bakurná iya: Labára anḡwa tegáva gergere am dágave á kure? Adaba

ta bántsa emnde umele am kure: Itare tá d̄aba ba iya Paul. A ba emnde umele: ñere wá, ñá d̄aba Apaulaus. A ba emnde umele z̄labe adaliye, ñere keni ñá d̄aba ba Piyer. A ba emnde umele z̄labe ádaliye: ñere wá, ñá d̄aba *Almasiihu.

¹³ Uwe? Kwá kurken Almasiihu an tega gergere kwakya emtu? Emtu kwa cenáncena wá, iya Paul ta z̄lejeliyaa áte dzangala, ya emtsehe adaba kure emtu? Emtu ndza ta magakuraa baptisma na wá, an zhera-aaruwa iya Paul emtu?

¹⁴ Iya wá, yá slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya, adaba ndza maganakuránka baptisma ma ge ware á kure keni, má dedde ge tara Kirispus, tá an Gayus njain̄e-ka.

¹⁵ Daaci ware edda-aara ni, baira á de bá ya magakuraa baptisma an zhera-aaruwa na?

¹⁶ Ane, a viyarka una ndza ya magateraa baptisma ge tara Aitiyain, antara emnde-aara na keni. Am iga a una wá, diyanka máki ndza ya maganaamaga baptisma ge ura umele.

¹⁷ Yaisu Almasiihu belika geni yá se magaterá baptisma ge emnde, a beli ge se bálá elva-aara, labáre á higa ge emnde bademme, wallá yá wesháná an ilmu á duniya-ka, geni a ganveka emtsa á Yaisu áte dzangala seke duksa ba dey.

Hákuma antara ilmu á Dadaamiya an̄kwa am elva á Yaisu

¹⁸ Áza emnde na tá an keďa áte un̄jule á Dadaamiya wá, má ká ndáhá elva a emtsa á Yaisu *Almasiihu áte dzangala wá, tá zharák ba seke ká ndáhá elva a uksan̄wire, amá ázemiya

mi emnde na má áte unḡule a jirire wá, aḡkwa hákuma á Dadaamiya am huḡe á elva ḡanna.

¹⁹ Aḡaba uwe, aḡkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ḡane:

Emnde na tá an ilmu á duniya, yá de kedaternaakeda ilmu ḡanna, yá de já eḡkale á emnde na tá an diya jipu na.

²⁰ Daḡci máki estuwa wá, emnde na tá an ilmu á duniya, áma edda á ilmu mázla-aara? Ma emnde na tá an diya kwakya am wakita, áma edda á diya kwasau? Antara emnde a gá jawe arge njá á zamane na, áma zhera-aatare? Dadaamiya ganvege ilmu á duniya názu baaka námpire-aara.

²¹ Dadaamiya a marateraa ilmu-aara ge emnde geni tá diyeddiye ḡane, ganakini ba ḡane una Dadaamiya á jirire, amá an ilmu á duniya, emnde diyarseka ḡane dekideki. Aḡaba una ḡanna, Dadaamiya a eksetaa barama umele an elva na mí balaná miya kina, itare tá zharán ba seke elva a uksaḡwire na, amá Dadaamiya tsaatse áte elva-aara ḡanna, geni á lyaterlya an ḡane, emnde na tá fetaare áte ḡane bademme.

²² Yahudiya-aha itare tá aḡkwa ndava naláama, geni tá nanna duksa an ice-aatare emtsaade, lauktu tá fetarfe. Yunaniḡkau-aha maa, itare tá kátá dise Dadaamiya an ilmu á ire-aatare.

²³ Amá miya wá, mí bálá ba elva a Yaisu Almasi-ihu na ta zleḡelaa áte dzanḡala na. Ge Yahudiya-aha wá, waazu ḡanna á jaterja an ervaunḡe. Am hyema á emnde na garevka Yahudiya-aha keni maa, tá cenán ba seke elva a uksaḡwire.

²⁴ Amá áza emnde na a dzeratersaa Dadaamiya

geni tá gevge emnde-aara an jirire wá, ma Yahudiya-aha, ma emnde a jeba umele keni, elva nanna gevka duksa dey, diyardiya geni ba jirire anƙwa hákuma, antara ilmu á Dadaamiya am Yaisu Almasiihu.

²⁵ Á ba emnde umele: Názena a maganaa Dadaamiya na wá, una ba uksanwire, mbate jauje ge ilmu-aatare. Itare tá slán ba seke baaka payda á Dadaamiya, mbate baakire á payda nanna jauje ge ndzedfa-aatare.

²⁶ Egdzar mama-aha-aaruwa, ba kure na a dahakuraa Dadaamiya ge slera-aara na keni, zharauzhára ba shagera; ge ilmu na ta tsaa átekwa emnde a duniya wá, ábi am kure cekwa emnde a ilmu nanna? Ábi cekwa emnde a hákuma am kure? Cekwa emnde na tá an dárádza keni bademme.

²⁷ Amá ba emnde na ni emnde a duniya tá zharáter ba seke uksanwa-aha na wá, Dadaamiya a dzeraterse geni tá gev emnde-aara. An una nanna, a fateraar zherwe jipu ge emnde na tá an ilmu á duniya. A dzerese emnde na baaka payda-aatare, geni á fateraar zherwe ge emnde a ndzedfa.

²⁸ Dadaamiya a dzerese ba emnde na baaka dárádza-aatare am duniya, emnde tá zharáter ba seke ma ta baaka keni ba kalle na, geni á gatervege emnde na tá an dárádza na.

²⁹ Dadaamiya a dzerese jeba á emnde nanna, geni ma ware keni a galeka ire á katafke-aara.

³⁰ Ba Dadaamiya una a gakurve palle antara Yaisu Almasiihu, ba nane una a magaa puta, geni Yaisu Almasiihu á gev edda á ilmu á miya. Adaba

barka á Yaisu Almasiihu ñanna zlaɓe ádaliye, Dadaamiya a eksamite ge ma emnde a jirire á katafke-aara, a lyamisehe, a gamive emnde-aara.

³¹ Adaba una ñanna, gevge ba seke una am wakita á Dadaamiya anƙwa an puwa, a ba Dadaamiya: Má ura á kátá gálá ire wá, a eggálá adaba názena a maganaa Yaakadada.

2

Paul á bálá elva a emtsa á Yaisu áte dzaɗgala

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, am duwa-aaruwa á dezekure ge ndakur názena a marañeraa Dadaamiya na wá, ba iya keni ndanakurka elva ñanna an elva na zlazlada tá kátána emnde a duniya na, ndaanakurka an ilmu á duniya keni.

² Ba lauktu yá dezekure keni, ndza njanantenja ya geni yá de ndakur ba elva a Yaisu *Almasiihu, kwakya-aara ba elva a emtsa-aara, yá de farka umele ɗekidɗeki.

³ Daaci am una ndza yá am dágave á kure keni, ndza ya tapaa ba baakire á payɗa am vuwa-aaruwa, ndza á wiwa lyawa jipu, yá ámbera gyaigya ba seke maagara.

⁴ Am sarte na yá anƙwa á kwarakurse duksa áte elva á Dadaamiya na, belanakuremka ilmu á duniya, antara elva-aha na emtake am hyema na geni sey kwá lyevalya, amá a maganaa ba Shedekwe Cudɗɗe slera-aara am kure, an hákuma á Dadaamiya, kwa naba diyeddiye geni elva-aha-aaruwa jirire.

⁵ Daaci estuwa, fetarfire á kure a gevka áte ilmu á emndimagwaha, amá a gevge áte slera á Dadaamiya, an hákuma-aara.

Ilmu na á vatertá Dadaamiya ge emnde

⁶ Ge jirire wá, ge emnde na gyairebgye am elva á Dadaamiya wá, yá anƙwa kwaraterse ilmu á jirire, amá wá, ilmu á urimagweka, ilmu á male-aha na tá an hákuma am duniya, watse tá de zle na ka.

⁷ Ilmu na ni yá anƙwa ndahaná iya na wá, ilmu á Dadaamiya. Una ndza ba nasherire á Dadaamiya, ndza diyarka emndu werre. Amá wá, kwaye zlaƙe am fakta á duksa baƊemme, kertenj ndza an tsatse ázeƙara geni watse mí de njá antara ƙane am ƊemƊemire-aara na á maga wulwulire jipu na.

⁸ Ba palle keni baaka ura am male-aha á duniya na una diyaadiya jeba á ilmu ƙanna. Ma andze diyardiya wá, ma andze tá jeka Yaakadada áte dzaƙala. Adaba ba ƙane una edda á ƊemƊemire ƙanna wulwule jipu na.

⁹ Dadaamiya a magaa ba seke una anƙwa an puwa am wakita-aara, a ba ƙane:

Názena zlaƙe nánka ice á urimagwe, názu zlaƙe cenánka hyema á urimagwe, názena slaslaaka urimagwe Ɗekideki na, Dadaamiya a tsatsateraa una ƙanna ge emnde-aara na wayarwáya na.

¹⁰ Amá ge miya wá, Dadaamiya a maramiyaa nasherire á duksa-aha ƙanna á ba an Shedekwe CufedƊe, adaba Shedekwe CufedƊe diyaadiya

duksa bademme, antara ba názu á slaslaná Dadaamiya keni bademme.

¹¹ Ba emndimagwaha keni wá, anƙwa ura ni á dzegwándzegwa dise názu am huƙe á ura emtu, má edda á vuwa-ka? Ba duksa palle an Dadaamiya keni, sey ba Shedekwe á Dadaamiya palle una diyaadiya názu am Dadaamiya.

¹² Amá miya wá, Dadaamiya a naba vamite Shedekwe-aara ɲanna diyaadiya názu am ɲane na, Shedekwe umeleka. Dadaamiya a vamite Shedekwe-aara geni á melamiyumele ge cena názena á vamita ɲane.

¹³ Daaci má ɲá anƙwa á kwaratersa elva ge emnde áte jeba á elva-aha ɲanna wá, ɲá kwaratersa an ilmu na ta mbaɲersa emndimagwahaka, á baɲerna ba Shedekwe Cufedƙe ɲanna anƙwa am ervaunƙe-aatare keni na.

¹⁴ Edda una má baaka Shedekwe Cufedƙe am ervaunƙe-aara wá, á dzegwánka lyiya jirire na á baterná Shedekwe á Dadaamiya ge emnde. Ba eccena-aara keni á cenánka. Baira am hyema-aara, ɲane á cenán ba seke elva ucire, adaba sey ba emnde na tá an Shedekwe á Dadaamiya una tá cenáncena duksa-aha ɲanna.

¹⁵ Edda una anƙwa Shedekwe Cufedƙe am ɲane, á diyeddiye duksa bademme, tara una jirire, antara una mándzawe keni bademme, amá edda una baaka Shedekwe Cufedƙe am ɲane wá, á taa diseka názu am edda una an Shedekwe Cufedƙe na.

¹⁶ Anƙwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Ware edda una diyaadiya názu á slaslaná Yaakadada a bina. Amá miya na má an

Shedekwe á Dadaamiya na wá, diyamidiya názu á slaná Yaisu *Almasiihu.

3

Nere ña ba emnde a slera á Dadaamiya

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, ge jirire wá, am duwa-aaruwa na ya dezekure na wá, ndza dzegwanánka ndakur elva áte una tá ndahater ge emnde na anƙwa Shedekwe á Dadaamiya am itare na. Ndza ya bakuraa elva ba seke una tá ndaater ge emnde na ni zlaɓe tegaraaveka antara emnde a duniya ɗekideki na, aɗaba ndza kwa ba seke egdzara mesheshe, zlaɓe kwá fantau an fe ge ɗaba Yaisu *Almasiihu.

² Názu ndza ya kwarakursaa iya, ndza ba seke uba na tá fanu ge egdzere anwaslire, ndza vanakurteka ɗafa á jirire, aɗaba ndza zlaɓe kwá dzegwánka ezza-aara. Sem ba kina keni ba zlaɓe kwá dzegwánka ñanna.

³ Áɗaba zlaɓe njá á kure geraraaveka antara njá á emnde a duniya. Kwakya shelha, antara ɗágala-aha am ɗágave á kure. An jeba á hala á kure ñanna, kwa ba seke emnde a duniya-ka emtu? Una ba jirire, kwa ba kalkale antara itare.

⁴ Am ta bántsa emnde umele am kure: itare ta ɗaba iya Paul, a ba emnde umele, itare tá ɗaba Apaulus, an jeba á mága á kure ñanna, kwa ba kalkale-ka antara emnde umele am duniya emtu?

⁵ Ware Apaulus keni? Iya Paul, ya hyeb ware kena? Bukerɗe á ñere ña ba emnde a slera á Dadaamiya, a belángeraa á sem ɗágave á kure ge fakurá áte barama á Yaisu *Almasiihu, geni kwá

gevge emnde a fetarfe. Ma ware á ñere keni á maga ba slera na a faara Dadaamiya na.

⁶ Ñere, ndza ña ba seke emnde a herda. Iya, ya dzebaa duksa, Apaulaus maa, a fanu yáwe, amá á walantá ba Dadaamiya palle duksa ñanna.

⁷ Daaci ma slejeba duksa, ma slefanu yáwe keni hyarebka duksa, sey ba Dadaamiya palle una átire, adaba á walantá ba ñane duksa na an dzeba.

⁸ Edda una a dzebaa duksa, an slefanu yawe, ta ba kalkale. Dadaamiya á de vaterte ba lada-aatare ma ge ware-aatare keni áte názena ndza a maganaa edda-aara.

⁹ Ñere ña maganá ba slera ge Dadaamiya, slera á ñere ba darame palle. Kure keni maa, kwa ba seke fahe á Dadaamiya, zlahe adaliye, kwa ba seke bere na a fanaa Dadaamiya.

¹⁰ Iya wá, Dadaamiya a magiyaa ñgurna kwakya ge fantau ge slera-aara am dagave á kure. Ndza ya ba seke slefa haha na diyaadiya fa haha ba shagera na, ya fanaa ekte shagera ge bere, daaci emnde umele keni tá de katafke an slera ge ndera bere átekwa. Daaci bademme á emnde a ndera bere ñanna, ma ware-aatare keni a maga enkale ba shagera áte slera na á maganá ñane ge ndera bere ñanna.

¹¹ Ekte á bere wá, an fa zlauzle, ba ñane una Yaisu *Almasiihu, tá taa farka ekte á bere umele ge ñane dekideki.

¹² Ate ekte á bere ñanna, emnde umele tá de nderanu an dindar, emnde umele tá de nderanu názá-aatare an lipela, emnde umele tá de nderanu an nákwá na an dárádza jipu na. Emnde

umele zlaɓe ádaliye, ma tá de nderanu názá-aatare an hazla, antara názambakará, emnde umele ma tá de maganu an kwatsape.

¹³ Vaci tsa fáyá, ma slera á ware keni á de shebaaveka mázla-aara. Adaba vacite ɲanna wá, Dadaamiya á de maresemáre ma slera á ware keni, á de fanu slera-aha ɲanna ge kára emtsaafe. Daaci mí de zhara gergerire á slera-aha á miya badfemme tara una shagerire, antara una shagerkire keni.

¹⁴ Edda una má kára zaaka tate na ndza a maganaa ɲane wá, Dadaamiya á de vante ladaaara.

¹⁵ Amá edda una má kára zawza tate na ndza a nderanaa ɲane, ɲane wá, kedanaakeda ladaaara, shifa-aara wá, á de shansha, amá wá, á de enzla ba zlahhe á sa am huɗe á kára.

¹⁶ Diyakurka geni kure wá, kwa ba seke bere á Dadaamiya, á njá Sheɗekwe á Dadaamiya am kure emtu?

¹⁷ Ay degiya, ma a kyabanaa ware bere á Dadaamiya ɲanna, Dadaamiya á de kedanaakeda edda-aara keni. Adaba bere ɲanna, bere cudedɗe ge Dadaamiya. Daaci ba kure una kwa bere á Dadaamiya ɲanna.

¹⁸ A darka shaitaine ge ura umele am kure, a de slána am ervaɗɗe-aara geni ɲane gevge edda á ilmu am duniya na. Arge una ɲanna, a ganvege ire-aara ba seke edda una cekwa enkale-aara am ice á emnde, daaci á de shá ilmu á jirire.

¹⁹ Ya ndaanaa adaba uwe una, ilmu na ta disaa emnde a duniya, una ba ucire am ice á Dadaamiya. Ankwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane: Á shatertuwa ba

Dadaamiya ge emnde a ilmu, am yaimyaimire na tá maganá itare.

²⁰ Anƙwa an puwa á ba am wakita á Dadaamiya ɲanna zlaɓe ádaliye, a ba ɲane: Nazu tá sláná emnde a ilmu á duniya wá, ɓaaka nampire-aara áza Yaakadada.

²¹ Adaba una ɲanna, ma ware edda-aara keni a galeka ire áte ura umele ba dey. Diyaweddiye geni baɗemme á duksa á ba ázekure.

²² Ma iya Paul, ma Apaulaus, ma Silas, baɗemme á ɲere ɲá á ba am erwa á kure. Ma shifa, ma emtsa, duksa na anƙwa kina, antara una á de sawa á katafke, baɗemme ba náza á kure.

²³ Amá kure an ire á kure wá, kwa emnde á Yaisu *Almasiihu, Almasiihu keni ɲane názá á Dadaamiya.

4

Elva a slera á emnde a bela

¹ Daaci estuwa, diyaweddiye ba shagera geni ɲere emnde a bela á Yaisu *Almasiihu wá, ɲa ba emnde a slera-aara, Dadaamiya a faɲerar de sateranse nazu ndza diyarka am elva-aara ge emnde.

² Diyakurdiya geni názu á kataná zánwe áza sleslera-aara wá, ba dzayyire á erwaunde áte slera na a faara ɲane.

³ Ázerwa ge iya wá, ɓaaka lámbe-aaruwa áte názena kwa sliva kure, ma emndimagwaha tá nderita elva-ara ge dise dzayyire á erwaunde-aaruwa keni, iya ɓaaka lámbe-aaruwa átekwa.

Ba iya an ire-aaruwa keni njananteka ya am er-vaunɗe-aaruwa geni dzayye er-vaunɗe-aaruwa.

⁴ Diyanka ɗekideki, má sem ba kina keni kwasau ba zlaɓe aɲkwa duksa mándzawe am er-vaunɗe-aaruwa. Amá yá taa bánka ganakini ya cuɗeɗɗe baɗemme. Sey á de kyáná ba Yaakadada palle shairiya-aaruwa.

⁵ Adaba una ɲanna, hadzalauka am elva ɗekideki geni kwá njanta kure názu am huɗe á ura. Amá ufaufa ba náza á Yaakadada Yaisu *Almasiihu palle. Vacite na má de samsa ɲane, baɗemme á názena an sheɓe kina, antara názena am huɗe á emnde, baɗemme á de sansese. Daaci ma ware keni á de galaná ba Dadaamiya adaba slera-aara, ma ndza a magaa kwakya, ma ndza a magaa ba cekwaangudí keni.

⁶ Ya ndaase elva-aha ɲanna estuwa áte ire á ɲere antara Apaulaus na wá, ba geni kure keni kwá zharaná áte ɲere názena á kátá ndahana elva ɲanna. Názena yá kataná iya ázekure wá, ma am uwe keni ɗabaudáɓa á ba áte una am wakita á Dadaamiya, geni ma ware á kure keni a galeka ire áte ura mázle-aara, a epsaweka ura umele keni.

⁷ A gakvaa ware male arge emnde? Ábi baɗemme á názena ka shanaa ka a vaktaa ba Dadaamiya? Ay labára kena ká gálá ire átekwa ba seke ka ganaa ba ekka an ndzeɗa á ɲa na?

⁸ Ekkure, kertenɲajakurantenja am er-vaunɗe á kure geni shakuránsha názena kwa katanaa kure baɗemme, an emtsa waya á kure, gakurevge slekse-aha an ire á kure. Amá ɲere wá, estuweka. Wayanwáya geni kwá

gevge slekse-aha ba jirire am ice á Dadaamiya, lauktu watse mí de njá átirpalle antara kure am yaikkire-aara.

⁹ Nere emnde a belá á Yaisu *Almasiihu wá, yá zharán ba seke Dadaamiya a danjeraa á dem kataliya á emnde ba cakcake, ña ba seke emnde na ñáteraaña shairiya a emtsa, tá de ceba shifa-aatare áte ice á zlamáha na áza emnde. Am duniya bademme ganjerevge ba seke názá ez-zhara, tá ámbera eddzaka na, antara ba malika-aha keni tá zhara ba ñere.

¹⁰ Nere ganjerevge ba seke uksañwa-aha áza emnde adaba zhera á Yaisu Almasiihu, amá kure wá, kwa bántsa kure, kwa emnde a enjkale adaba kwa náza-aha-aara. Nere ña emnde na baaka payde á ñere, amá kure wá, kwa emnde a ndzedá, kwa emnde a dárádza, ñere, ña emnde na baaka demdemire á ñere.

¹¹ Se ba am kina keni á cebanjerá ba lámbe, á wáñjerá ba waya antara ndera, náza tsekwa á ñere keni baaka, baaka há á ñere keni ge ñere.

¹² Njá maga mbera á ñere geni ñá shansha ba názu ñá zuze ge we á ñere. Má tá zlazlanjerzläze emnde, ñere ñá gater barka, ma tá fá ba zladara áte ñere keni ba ñá fá erwaunde.

¹³ Má emnde tá za vuwa á ñere, ñere ñá eptsaterá an elva lailaidde. Nere ganjerevge ba seke dugje áza emnde, se ba am kina keni tá zharáñer ba seke názu tá de puwanve áte dugje.

¹⁴ Ya puwakurte una ge gula higa á kure an ñane ka, amá yá vakurte ba sawari-aha-aaruwa, adaba wayanakurwáyá an erwaunde-aaruwa palle.

¹⁵ Ma kwa shaa ba emnde debu ge kwarakurse elva á Yaisu *Almasiihu keni wá, edda una gevge ba seke eddekure am emnde ñanna wá, sey ba palle. Eddekure ñanna ba iya. Adaba ndza ya dakurnaa ba iya zuññwe elva á Dadaamiya.

¹⁶ Daaci, táslawa á kure, gawevge ba seke iya.

¹⁷ Adaba una ñanna kina yá bela Timaute ádezekure, á de yehakuranteyeha ñane njá-aaruwa am elva á Yaisu Almasiihu. Názena á de kwarakursa ñane ba palle antara una yá ankwá maganá iya am dágave á emnde a fetarfe ma áme keni bademme. Adaba ñane gevge ba seke egdza-aaruwa, slewaya-aaruwa, dzayye ervaunñde-aara áte elva á Yaakadada.

¹⁸ Kwakya emnde tá gálá ire am dágave á kure, itare ta kurken watse yá duka ádezekure ba dekideki.

¹⁹ Amá má wayetewáyá Dadaamiya wá, yá ankwá duwa ba herzhe na. Daaci yá de nanna názena ta maganaa itare emnde a gálá ire ñanna, baaka wedere-aaruwa áte názena ta ndahanaa itare, nampire wá, ba názu ta maganaa itare.

²⁰ Ya ndahanaa adaba uwe una, adaba Dadaamiya á ganveka sleksire-aara adaba nara á urimagwe, sey má ankwá hákuma-aara am edda-aara.

²¹ Kwá kátá uwe kure kina ázerwa? Kwá kátá yá duwa an kurpe am erva emtu? Yá duwa an hairire, antara háyáva-he?

5

Shairiya á emnde a mága gwardzire

¹ Ma áme keni yá cena tá ndaha ba elva á kure geni kwa emnde a mága gwardzire, ba emnde na ðabarka Dadaamiya keni tá manka jeba á una ñanna. Adaba yá cena ankwá ura am dágave á kure á zlava an mukse á eddenjara.

² Kelaa ma kwá kyuwa adaba haypa na jesarje am dágave á kure, amá kure kwá gálá ire zlaɓe ádaliye. Naba ñgyawansengye edda una a magaa laakire ñanna am dágave á kure.

³ Iya wá, ðaaka irice-aaruwa am dágave á kure, amá am erwañde-aaruwa wá, yá á ba am dágave á kure. Yá bakurá ba jirire: Edda una a magaa duksa estuwa am dágave á kure na, ba kalkale irice-aaruwa keni ankwá am dágave á kure, áte náza-aaruwa wá, belanarbelá ya shairiya ge edda-aara zlauzle.

⁴ Ya belaar shairiya ñanna an zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu. Náwa názu yá bakurná iya: naba jawammeje am dágave á kure, una ba jirire geni am erwañde-aaruwa iya keni yá á ba am dagave á kure, hákuma á Yaakadada Yaisu *Almasiihu ankwá am dagave á kure.

⁵ Daaci ura estuwa, naba yawanánya ge Shaitaine geni a kedekedfa vuwa-aara, amá á de shá shifa vacite na má watse Yaakadada Yaisu Almasiihu á se kyá shairiya á emnde bademme na.

⁶ Aley ni kure kwá gálá ba ire na wá, ábi una unñule-aara-ka. Emtu diyakurka ganakini egdza shahi á makala ba cekwaanjudi á naba tsantetse ukpa na an wáslá na bademme emtu? Amaana: Egdza haypa ba cekwaanjudi, á naba

hyemhya am kure bademme.

⁷ Daaci sawansese emgyegwe a haypa na ba seke shahi á makala na am dágave á kure, daaci kwá gevge emnde cudedde duksa á kure. Diyandiya tsa geni Dadaamiya a gakurve vatene-ka emnde cudedde, adaba Yaisu Almasiihu emtsamtsa adaba miya, nane gevge ba seke zhel kyawe na tá icaná am munri á *Paska na ge miya.

⁸ Daaci zaumiza munri á Paska á miya, amá wá, baaka shahi á makala am hude-aara. Amaana: magaumika emgyegwe a haypa na ba seke shahi á makala na, amá njauminja cudedde, magaumimága jirire.

⁹ Am wakita na ndza ya puwakurte zuññwe keni, ndza ya bakuránba geni njauka an emnde a mága gwardzire.

¹⁰ Dzamanka iya áte emnde a mága gwardzire na ta baaka am elva á Yaisu *Almasiihu, bi emnde a fá ice am duksa á ura, bi neyle-aha, bi emnde a mága hele. Ndanka ya áte emnde a duniya bademme, adaba ká taa piyeteka una, sey má ká njeka am duniya ba dekideki.

¹¹ Elva-aaruwa ge iya wá, edda una ni ankwá á adaba Yaisu Almasiihu, mele zlafe adaliye ni á de maga gwardzire, bi á maga wáya á duksa á ura an ervaunde-aara bademme, bi á de maga hele, bi á pesha emnde an zláze, bi á gev slembazla, bi á ila duksa á emnde na wá, ura estuwa njauka kerde, baira ba ge zá duksa keni fauka erva á kure á dem tasa palle antara nane.

¹² Shairiya á emnde na fartarka áte Yaisu Almasiihu wá, una slera-aaruka, banakuránka una nanna. Ay emnde na tá am kure keni kwá

kyeka shairiya-aatare emtu?

¹³ Náza emnde na fartareka áte Yaisu Almasi-ihu wá, á de kyaná ba Dadaamiya an ire-aara shairiya-aatare. Ekkure wá, magaumága ba una am dágave á kure áte una a ndaasa wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Bakaosebáke slemaga duksa mándzawe am dágave á kure na.

6

Dawánka shairiya á kure á deza emnde a duniya

¹ A ba iya wá: má tsekwaatsekwa dagala am dágave á kure, kelaa ma kwá dándá á deza emnde á Dadaamiya ni, kure kwá de puwa ugje áza emnde na fartarka áte Yaisu *Almasiihu ðekideki na wá, una ni ba shagera?

² Diyakurka ganakini ankwá á sawa sarte umele, watse tá de kyáná ba emnde á Dadaamiya shairiya á emnde a duniya na baðemme emtu? Má watse kwá de kyáná kure shairiya á nalgaadama ni, kwá dzegwánka ba egdza shairiya cekwaangudí emtu?

³ Diyaweddiye una ba shagera: am sarte ñanna, ba malika-aha á Dadaamiya keni watse mí de kyáná ba miya shairiya-aatare. Máki estuwa, labára mi kyeka shairiya á miya á ba am zamane á miya na keni?

⁴ Daaci má jerje lámare á duniya am dágave á kure wá, kwá dándá elva ñanna á deza emnde a duniya na baaka slera-aatare ðekideki am aiklaisiya na, geni tá de kyáná itare shairiya á kure emtu?

⁵ Jeba á una wá, zherwe jipu. Há! Ba palle keni baaka slenjkale am dágave á kure geni á tsanaatse elva am dágave á emnde a fetarfe emtu?

⁶ Kwa emnde a fetarfe ni kwá de puwar ugje ge ire á kure áza emnde na fartarka áte Yaisu Almasiihu, una ni ba shagera?

⁷ Ge jirire wá, ankwá haypa á kure bademme, ma kwá de puwa ugje nanna á ba áza emnde á Dadaamiya keni. Una nanna á mára ba tsaftafire á kure áte barama á Dadaamiya. Ma ura a magakte kelaadire, ma a ilu duksa á na keni, shagera ba farvaunde, arge dá ura á dem shairiya.

⁸ Baira deme, kure keni kwá maga ba kelaadire nanna tsa am ekte ge emnde umele, kwá ankwá zlerma duksa-aatare ma gakurevge ba egdzar mama-aha am elva a Yaisu Almasiihu keni.

⁹ Diyakurka geni bademme á emnde a mága kelaadire tá taa demka á dem zlanna á Dadaamiya emtu? Jawanaaveka ge unjule a jirire: Emnde a mága dákarire, emnde a kyula hele, emnde a mága gwardzire, an emnde na tá zlava an zála ba seke itare ákurá mukse,

¹⁰ zlabé adaliye neyle-aha, antara emnde a fá ice am duksa á ura, emnde a mbazla, emnde a pesha ura an zázle, ira emnde a za baráma, bademme á kelaade-aha nanna, itare tá shánka zlanna á Dadaamiya.

¹¹ Emnde umele á kure, njá-aatare ndza ba estuwa werre. Amá kina wá, adaba zhera á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, kwá an bara áza Dadaamiya, a gakurve emnde-aara, a gakurve emnde cufedfe an hákuma á

Shedekwe-aara.

Dadaamiya nderaaka urimagwe ge mága dakarire an vuwa-aara

¹² Ta bántsa emnde umele á kure: ma mága jeba-ara keni piyaaka, duksa bademme gevge ba halál. Una ba estuwa, amá wá, duksa bademmeka una watse emtake áte itare. Iya keni yá slaslán ba estuwa geni ma mága jeba-ara keni piyaaka, duksa bademme gevge ba halál ge iya, amá wá, yá eksarka dfekideki gev náve á duksa umele.

¹³ Kwa bántsa kure zlaɓe ádaliye: náza za wá, ba ge zana á dem huɗe, huɗe keni ba ge za náza za á demkwa. Una keni ba jire ba estuwa. Ay degiya, vacite umele, tara huɗe antara náza za ɲanna bademme tá de keɗa bademme. Ay vuwa á urimagwe keni Dadaamiya a nderán ge mága dakarire an ɲane emtu? A'aa estuweka, Dadaamiya a nderami ba ge Yaakadada Yaisu *Almasiihu, Yaakadada keni ge vuwa á urimagwe, aɗaba á ɲámiya ba ɲane.

¹⁴ Dadaamiya wá, tsantetse Yaakadada Yaisu am faya, á de tsamitetse miya keni an vuwa á miya bademme an hákuma-aara.

¹⁵ Diyakurka ganakini vuwa á kure ubiya á Yaisu Almasiihu emtu? Mi dzegwándzegwa tevaa ubiya á Yaisu Almasiihu, mi de jaterme an vuwa á záware emtu? Una á taa gevka dámmaru.

¹⁶ Diyaweddiye ba shagera ganakini má edda-aara a demaa am mukse záware, garevge ba vuwa palle antara ɲane. Una wá, a ndaana

wakita á Dadaamiya, a ba ñane: Emnde buwa ñanna, tá gev ba vuwa palle.

¹⁷ Ba duksa palle ge edda una a vante er-vaunđe-aara ge Yaakadada keni, ñane, tá an Yaakadada, tá gev ba palle am shifa-aatare.

¹⁸ Adaba una ñanna, camarauka tate á gwardzire đekideki. Nja á haypa na á maganá urimagwe na, bademme á taa gevka palle antara vuwa á edda-aara, amá edda una a de magaa gwardzire wá, a maganta ba ñane kelaadire ge ire-aara.

¹⁹ Diyakurka geni vuwa á kure bere á Shedekwe Cudedđe emtu? Shedekwe Cudedđe na a vakurtaa Dadaamiya na á njá am kure. Kwá kwaraná kure-ka vuwa á kure.

²⁰ Dadaamiya a varakurse an duksa na jauje ge ndzedá á urimagwe. Adaba una ñanna, an vuwa á kure bademme, magaumága ba názena ni kwá zleba ba Dadaamiya palle an ñane.

7

Elva áte nika

¹ Nawmbare jawápa á ndáva á kure, ndza kwa puwite áte nalmesheri á kure: Ate iya wá, máki zhele á camareka tate á mukse ba đekideki keni ba shagera.

² Amá adaba sabaaba á gwardzire wá, ambane ma ware keni á gá mukse palle, mukse keni á de gá zhele geni ñane tá njá kerđe.

³ Daaci sey zhele á vante wedere-aara ge mukse-aara, mukse keni á yanveka wedere-aara ge zhele-aara.

⁴ Adaba baaka hákuma á mukse arge vuwa-aara, á kwaraná zhele-aara. Ba estuwa ge zhele keni, baaka hákuma á zhele arge vuwa-aara, á kwaraná ba mukse-aara.

⁵ Daaci kure, tara zhele an mukse, piyawapteka defideki am dagave á kure, sey má zlakuruzle am ndáhá geni kwá de njá gergere am sarte cekwaanḡudi, geni kwá yeka áza Dadaamiya. Am iga-aara wá, jawammeje zlaḡe ádaliye geni a mbedakuraaka Shaitaine á dem haypa, adaba cekwire á farvaunḡe á kure.

⁶ Elva na yá anḡwa bakurná iya na wá, gevka laarire, yá kátá bakurá ba ni ma ura-ara keni ba shagera ba una a eksesaa edda-aara.

⁷ Ate iya wá, yá kátá emnde bademme tá njá ba seke iya. Amá á taa gevka, adaba ma ware keni á ba an názena a wayanantaa Dadaamiya; ge ura umele á vante waya nika, ge umele á vante ndzedá ge nja an ire-aara ba ḡane palle.

⁸ Kina wá, yá elvan ge emnde na zlaḡe gareka nika na, antara ḡwasha na a kedaa zála-aha-aatare; itare wá, shagera tá njinja ba seke iya.

⁹ Amá má kwá taa kwaruka vuwa á kure wá, ambane kwá ḡudfa nika. ḡgulme ba una ḡanna arge njá an mbagerire ba kelaazare.

¹⁰ Ge emnde na tá an nika zlauzle wá, una elva-aaruka, a fakuraara ba Yaakadada, geni mukse, a tegaraaveka defideki an zhele-aara.

¹¹ Má gevge ni tegaraavetege an zhele-aara wá, sey á njá baaka zhele, bi á se mela antara zhele-aara. Ba estuwa ge zhele keni, a belanaaka mukse-aara defideki.

¹² Náwa una wá, yá ndahater ge jugená á emnde umele: una Yaakadada-ka, yá baterná ba iya: máki anjwa zhele na fetarfe áte Yaisu *Almasiihu, an mukse na fetareka, a belanaaka mukse-aara.

¹³ Ba duksa palle ge mukse na fetarfe, máki á mba á zhele na fetareka, má zhel nanna wayaawáyá an mukse-aara, a njinja am mba á zhele-aara.

¹⁴ Ya ndahanaa adaba una ka, adaba zhel nanna zlabé fetareka na, nane keni ba gevge cufedfe adaba mukse-aara. Mukse keni má zlabé fetareka, nane keni ba gevge cufedfe adaba zhele-aara. Má baaka una wá, egdzara-aatare tá gevka cufedfe, amá estuweka, egdzara keni ta cufedfe-aha.

¹⁵ Amá má gevge ni edda una fetareka na á kátá tegaava an slefatarfe wá, naba vawanteva baráma. Daaci una jauje na, ma mukse, ma zhele keni am iga á lámare nanna, nane gevge ba egdza zhele, adaba Dadaamiya a dahákur geni kwá njinja an hairire.

¹⁶ Ekka mukse, diyakdiya ba jirire ganakini ká de lyelya zhele á nana emtu? Ma ka zhele keni, diyakdiya ba jirire ganakini ká de lyelye mukse á nana emtu?

Ma ware keni a njinja á ba áte njá-aara na a dahanaa Dadaamiya

¹⁷ Duksa palle wá, ma ware keni a edfaba barama á Dadaamiya áte una á maranná nane, a tatayeka gev seke ura umele, a tsaatse á ba áte njá-aara nanna ndza a fantaa Dadaamiya am

kwa na. Kwaya ñane názena yá fateraare ya ge aiklaisiya-aha na ma tá áme keni bademme.

¹⁸ Má ura a shaa d̄aha á sawa áza Dadaamiya am sarte na an b̄ela am shedekwe, a eptseka elva, a tsaatse á ba áte nja-aara ñanna. Edda una a d̄antaa Dadaamiya am sarte na zlaɓe demka am shedekwe keni, a dzameka elva a dem shedekwe mázla-aara.

¹⁹ Ma edda una demka am shedekwe keni, dem shedekweka una duksa, edda una an b̄elá am shedekwe keni, dem shedekwe hyepka ba názara keni. Duksa yaikke wá, sey ba d̄aba názuru a ndahanaa Dadaamiya.

²⁰ Daaci ma ware keni, a tsaatse á ba am tate-aara na ndza a d̄antaa Dadaamiya am kwa ge se d̄aba ñane na.

²¹ Daha á Dadaamiya a de beráká am návire emtu, geni ká se d̄aba ñane? Má estuwa, dzameka ire á návire mázla-aara, amá máki jerje pute umele geni ká gevge egdza zhele wá, una keni ba shagera ge ekka.

²² Yá ndahaná adaba uwe dzameka ire, adaba má ura am návire, Yaakadada a d̄ante geni á d̄aba ñane, edda-aara gevge ba seke egdza zhele áza Dadaamiya. Ba estuwa ge edda una á kwaraná ñane ire-aara am duniya na keni, má a d̄antaa Dadaamiya geni á d̄aba ñane, edda-aara keni gevge náve á Yaisu *Almasiihu.

²³ Dadaamiya á varakurse an duksa yaikke jauje ge ndzed̄a á urimagwe, daaci gawevka náve-aha á emnde d̄ekid̄eki.

²⁴ Estuwa egdzar mama-aha-aaruwa, ma ware á kure keni njawinja á ba am tate na ni ndza

a ɗakurtaa Dadaamiya átekwa na, njawinja ba estuwa á katafke-aara.

Elva a emnde na zlabɛ gareka nika an mukse na a keɗaa zhele-aara

²⁵ Ate elva a gyaale-aha, antara dawale-aha wá, una wallá ya cenaaná áza Yaakadada, wallá uwe, yá vakurte ba sawari-aaruwa. Diyakurdiya geni Yaakadada a magiyaa ngurna, ganevge ura-aara, daaci hyainevhye geni kwá cena názu yá bakurná iya.

²⁶ Aɗaba kwakyire á wahála na yá zharaná ya na wá, má ura á njá ba estuwa keni mándzaweka, a ba iya.

²⁷ Daaci ekka edda una ká an nika á ɗa zlauzle wá, tatayeka ica nika á ɗa. Amá ekka edda una zlabɛ ngudaɗka nika wá, sleka elva á nika mázla-aara.

²⁸ Ma ká gá mukse keni mándzaweka, ma gyaale keni máki á de gá zhele haypa-ka, amá duksa palle wá, emnde na garega nika na wá, aɗkwa wahála ázetare ma vaatara keni. Daaci yá kátá lyakurse á ba am wahála ɗanna.

²⁹ Egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá bakurná iya wá, náwa zamáne á miya na á de haraaka kwakya mázla-aara. Daaci kure emnde na kwá an ɗwasha keni, magawanaamaga duksa ge Dadaamiya ba seke kwa ɓaaka an ɗwasha.

³⁰ Kure emnde na kwá am laruwa keni, gawevge ba seke ndza shakurka emtaɗkire; emnde na tá am geɗa, a zhararzhára higa-aatare ba seke hyefka duksa; emnde a shákwa kazlaɗa á duniya keni a garevge ba seke ɓaaka duksa-aatare.

³¹ Daaci bademme á názena á maga slera á ba an kazlaŋa á duniya na, fauka ire á kure átekwa, adaba duniya na á de zle.

³² Wayanka kwá hyá lyuwa an duksa umele deki. Edda una gaaka mukse, ŋane á fá hyema á ba áte názu á kataná Yaakadada, á kátá maga ba názu á de hayánháya Yaakadada.

³³ Amá edda una an mukse wá, estuweka. Ŋane á shuŋula ba kazlaŋa á duniya geni á gedantedeŋa mukse-aara an ŋane, ámbera á dzámá slera á Dadaamiya keni.

³⁴ Daaci ŋane ire-aara gevge bubuwa. Ba duksa palle ge ŋwasha keni. Mukse má gaaka zhele ba deki, antara una zlaŋe gyaale wá, itare ire-aatare á ba áte namaari á Yaakadada, tá tataya vante ire-aatare, antara erwaunde-aatare bademme ge Dadaamiya. Amá mukse á zhele wá, ŋane á hyá lyuwa á ba an kazlaŋa á duniya, á kátá á gedante zhele-aara an ŋane.

³⁵ Bademme á elva-aha na, yá tsakán ge piyakurte duksa umeleka, yá kátá ba njá á kure, yá kátá kwá maganaamaga názu zlaya, ira kwá vante ire á kure bademme ge Yaakadada.

³⁶ Kina wá, mí ndáhá elva á dawale, má tá kátá pákyáva an gyaale na á shebaná ŋane. Amá má erwaunde-aara ndunde gyaale ŋanna, diyeddiye geni ba gyaale ŋanna keni á de zlaŋe erwaunde-aara kwakya áte una ŋanna, erwaunde-aara á kátá ba tá ŋuŋa nika an gyaale, daaci baaka haypa am huŋe-aara deki, ba á gá gyaale-aara, a piyaraterteka názu njarantenja am erwaunde-aatare.

³⁷ Áma máki egdza dawale njantenja am er-vaunċfe-aara geni á pekya ge sheba gyaale mazla-aara, baaka sawari á emnde umele am huċfe-aara, a tapanaa ba nane am vuwa-aara geni á dzegwándzegwa nja estuwa, á nanaaŋa vuwa-aara, daaci ma gaaka mukse keni a magaa ba shagera.

³⁸ Jirire á elva nanna wá, edda una gaaga mukse keni a magaa duksa shagera, amá átira ba edda una má gaaka mukse na.

³⁹ Ge mukse á zhele, am sarte na zlafe zhele-aara anċkwa an shifa, an piya ganakini á pakyaava an zhele-aara, á de gá umele, sey má keċaakeda zhele lauktu mukse á gevge egdza zhele; amá keni sey á de gá ba slefetarfe seke nane.

⁴⁰ Amá áte iya wá, á de shá higa kwakya má á njá an há-aara mázla-aara, arge una á de ga zhele umele na. Iya keni yá tama a binaa ba Sheċekwe á Dadaamiya.

8

Elva a za názu ta icanante ge hele

¹ Kina wá, mí habaza elva a hyuwa na tá icanante ge hele na. A ba kure, bademme á miya diyamidiya jirire á elva nanna, una ba jire. Ay degiya, diya nanna á dá ura á dem kuraavire, sey ba wayavire palle una á dá emnde a fetarfe á de katafke.

² Má bánba edda-aara, iya wá, diyandiya duksa mázle-aara, nane zlafe shanka nane enċkale á jirire.

³ Amá edda una aṅkwa á dɓaba Dadaamiya áte waya á ervaunɗe-aara wá, ṅane an diya áza Dadaamiya.

⁴ Ate elva a zá názu tá icanante ge hele wá, kwá kátá yá bakurá uwe? Náwa, baɗemme á miya diyamidiya geni zhera ba hele tá maganá emnde am duniya na, baaka námpire-aara. Diyamidiya zlaɓe ádaliye geni Dadaamiya wá, buweka sey ba palle.

⁵ Gevge wá, duksa-aha na áte samaya, una áte haha, kwakya názu emndimagwaha tá kezlater ugje ba seke dadaamiya. Kwakya duksa-aha na garevge dadaamiya-aha áza emnde umele am duniya. Duksa-aha umele kwakya garevge ba seke Yaakadada-aha arge emnde.

⁶ Amá ázemiya wá, baaka Dadaamiya umele sey ba palle, Eddemiya na duksa baɗemme a nderanaa ba ṅane, shifa á miya, a nderamiya ba ṅane, mi emnde-aara. Yaakadada keni sey ba Yaisu *Almasiihu palle, Dadaamiya ndza a nderaa duksa baɗemme áte erva an ṅane; shamiyánsha shifa kina aɗaba ṅane.

⁷ Amá kure, emnde umele á kure zlaɓe diyarka jirire á elva ṅanna, geni baaka námpire á hele ɗekideki na. Daaci má tá aṅkwa zá názu ta icanante ge hele wá, kertenj tá fetarfe am ervaunɗe-aatare geni itare keni tá á ba am hele ṅanna. Ya ndahanaa aɗaba uwe una, aɗaba emnde ṅanna ndza mbarsembe mága hele ba estuwa, mele zlaɓe ádaliye keni zlaɓe gyarebka am elva á Dadaamiya. Daaci itare ma ta zu vaatara hyuwa ṅanna keni, tá fetarfe á ba an

jirire am ervaunḡde-aatare geni ta magaa duksa shagerka.

⁸ Má ge jirire wá, á badzámiya náza za-ka an Dadaamiya. Ma zamiyuze keni á sagamika, ma zamika keni baaka názu á gula áte miya.

⁹ Ekkure wá, kwá kwaraná kure ire á kure, ge zá názu kwá kataná kure. Amá wá, magaumaga enḡkale, geni a mbedeka edda una zlaḡe gyebka am fetarfire na adaba kure.

¹⁰ Amaana: ba seke edda una zlaḡe gyebka am fetarfire na, máki á zhara ka edda una gyakebgye na, ká anḡkwa njá am tate á maga hele, ká ámbera zá duksa á hele, daaci fakanemfa ndzedá am vuwa ge ḡane na zlaḡe gyebka am fetarfire na, ge eptsá á dem hele ka emtu?

¹¹ Daaci diyeddiye ba shagera geni ḡane ḡanna zlaḡe gyebka am fetarfire á eptsá á dem kataliya na wá, adaba ba ka na gyakebgye na. Ay degiya egdza emmeḡa ba ge ekka, Yaisu *Almasiihu a yaa shifa-aara adaba ḡane.

¹² Má nja á kure ba una wá, kwá anḡkwa maga kelaadire áte egdzar mama-aha á kure na zlaḡe gyarebka am fetarfire na; an una ḡanna, kwá anḡkwa puwaterpuwa á dem dzámá ire. Diyaweddiye geni kwá magaterán ge egdzar mama-aha á kure-ka palle kelaadire ḡanna, amá kwá maganán ge Yaisu Almasiihu.

¹³ Máki watse á mbedá egdza emmerwa adaba názu ya zuwa iya á dem huḡe, ambane yá zeka hyuwa ḡanna, geni a vananteka ektápaare ge egdza emmerwa.

9

Slera á slebelá an názu á zlayán ge ñane

¹ Ba iya na kwá aṅkwa zharizhárá na keni wá, ábi yá kwaraná ba iya ire-aaruwa. Emtu ya slebela á Yaisu *Almasiihu-ka emtu? Ndza nanánka Yaisu Almasiihu an ice-aaruwa ṅgayye emtu? Ekkure na náwa gakurevge emnde a fetarfe na keni barka ba slera na ya magannaa ya ge Yaakadada ka emtu?

² Ma hyainefka slebela áza emnde umele keni wá, ázekure wá, hyainefhye. Am njá á kure kina gakurevge palle antara Yaakadada keni á mára ba jawapa ganakini ya slebela á Yaakadada Yaisu Almasiihu, kwa jesaare na keni adába slera na ya magannaa iya.

³ Yá de baterá ba una ya ge emnde na tá aṅkwa á habaza názu am iya na.

⁴ Adába slera na ya maganaa ya am dágave á kure na, zlayika ge yá zuze, yá shushe áte kure emtu?

⁵ Emtu ta piyite an piya ge iya ga mukse, geni ma andze ṅá ja dábá kerde an mukse-aaruwa ge mága slera á Dadaamiya, seke una tá aṅkwa á maganá tara Piyer, antara emnde a bela umele, an egdzar mama-aha-ṅara ge Yaakadada na emtu?

⁶ Emtu kwa dzeranjerse ba ñere njainṅe antara Barnabas geni ṅá gelaná ba ñere ire á ñere emtu?

⁷ Ndza kwa cenáncena ser palle, geni zhel sawji aṅkwa á wavanu ge larde ni á gelaná ba ñane ire-aara? Á ba á jerje sleherda, á maga slera am fe, amá má magamaga duksa áte fe

wá, á feka áte we-aara? Emtu aṅkwa suni na á piyá walda ni á sheka uba áte dabba-aha na á piyaná ṅane?

⁸ Emtu garáva-aha ṅanna ya tsakese ba názena tá aṅkwa á slaslaná emndimagwaha emtu? Una, á ba am *tawraita keni mi ndaha ba una.

⁹ Aṅkwa an puwa am tawraita á Muusa, a ba ṅane: Ngudanaanuka *japa ge we á dalau na aṅkwa á maga slera na, á bina. Emtu Dadaamiya a ndahese una á ba áte dalau ba jirire emtu?

¹⁰ Ba jirire, Dadaamiya á tsaka elva-aha ṅanna á ba áte miya. Sleherdá wá, á maga slera-aara an tama. Ba duksa palle ge emnde na tá gyega hiya keni, shagera jipu geni ta fetefa tama áte názu zlaya-aatare ge itare keni.

¹¹ Ay náwa ṅere ṅa se hyanme elva á Dadaamiya am kure ba seke ta hyanme wulfe am fe. Daaci máki ṅere ṅá lyiya ba kazlaṅa á duniya na am erva á kure ge zuze á ṅere, una mándzawe emtu?

¹² Má zlaya á emnde umele ge sha náza zuze-aatare am erva á kure, sakwa ṅere emtu? Má áte jirire wá, zlaya á ṅere ge ṅere keni, amá nja ba palása na ṅá aṅkwa maganá ṅere na, ba ṅá farvaṅdeka, ndavaṅerka ṅere geni kwá melavaṅemele, ṅá kuva ba ni a eptsarka emnde na tá se cena labáre á higa, elva á Yaisu *Almasiihu na.

¹³ Diyakurdiya emtu geni emnde na tá maga slera am mashidi, á gelaterá ba názu emnde tá danán ge Dadaamiya á dem mashidi? A ba am mashidi ṅanna zlaṅe ádaliye: Emnde na tá maga

slera á ica dabba keni tá á ba an dza-aatare am hyuwa ṅanna? Diyakurka una ṅanna emtu?

¹⁴ Náza á emnde a bálá waazu keni ba estuwa. A ba Yaakadada an we-aara: Náza ṅá shifa á emnde bálá elva-aaruwa á segashe á ba am slera-aatare.

¹⁵ Jirire tsa, aley keni iya katanka ya názu yá ṅá shifa-aaruwa an ṅane áte una ṅanna. Ba kina keni, banakuránka una ge kátá duksa ázekure. Una ma yá emtsa keni, ya hayaa ba una ṅanna, arge una tá kedínaakeda názu yá gedá átekwa na.

¹⁶ Yá shánka zleba adaba yá bálá labáre á higa, elva a Yaisu Almasiihu, una gevge laarire áte iya, má yá báleka, watse laruwa ge iya.

¹⁷ Ma andze ya eksesaa ba iya an ire-aaruwa slera ṅanna wá, ma yá ndava mbera-aaruwa keni. Amá una estuweka, a fyaara ba Dadaamiya ge iya.

¹⁸ Ay wá, ázara kena mbera-aaruwa ge iya? Mbera-aaruwa ge iya wá, ba yá balaterá elva á Yaisu Almasiihu ba dey ge emnde, yá liyeyeka názu á zlayizláyá am slera-aaruwa.

¹⁹ Iya, yá kwaraná ba iya ire-aaruwa, ya náve á ura-ka. Amá ya ganvaa ba iya ire-aaruwa ba seke ya náve á emnde bademme, geni yá sá emnde ba kwakya áseza Yaisu *Almasiihu deydey á ndzedá-aaruwa.

²⁰ Diyandiya tsa ganakini yá kwaraná ba iya ire-aaruwa am názena á ndahaná *tawraitá á Muusa, amá má yá am dágave á Yahudiya-aha wá, yá njá áte njá á Yahudiyire, geni a fartaarfe itare keni áte Yaisu Almasiihu. Má yá áza emnde na tá aṅkwa daba náde á Yahudiya-aha

bademme áte laaire na, iya keni ba yá edfaba antara itare, geni yá gatervege emnde á Yaisu Almasiihu.

²¹ Zlabe ádaliye: Má yá am dágave á emnde na diyarka tawraita á Muusa dekideki na keni maa, yá ganve ire-aaruwa ba seke itare. Una á bánka ni janaaveje áte tawraita á Dadaamiya, una estuweka, adaba fanansaarfe ge una a ndasaa Yaisu Almasiihu na. Amá yá magán ba geni a shanátersha ge daba Yaisu.

²² Ba estuwa nanna zlabe ádaliye, má yá am dágave á emnde na zlabe gyarebka am fetarfire, iya keni yá ganve ire-aaruwa ba seke itare. Una ma yá am dágave á emnde na nja-aatare estara keni, yá ganve ire-aaruwa ba seke itare, geni yá lyelye emnde umele am itare an jeba á pute-aha nanna.

²³ Bademme á una nanna, yá magán ba geni a hyemhya elva á Yaisu Almasiihu am slede bademme, geni iya keni yá de shánsha dza lada-aaruwa am hude-aara.

²⁴ Diyakurdiya emtu geni má emnde tá ankwadegeza zhágade geni á de icáná ware ire, emnde kwakya una tá zhagade, amá sey ba emnde na ta ica ire una tá lyiya duksa? Daaci kure keni wavauwáya ba seke náza-aatare, kwá de shánsha názá á kure keni.

²⁵ Bademme á emnde na má watse tá de zhagade na wá, ma ware-aatare keni á ettsaha, á sala vuwa-aara ba kelaazare geni a mbesmbe vuwa-aara, lauktu á de icaná nane ire vaci lámare. Bademme a wava-aatare nanna wá, ba geni tá shánsha zleba á hare palle. Amá miya wá, wavaumiwáya am slera á Dadaamiya geni

mí de shánsha *ɗanƙaula na á zleka ɗekideki na.

²⁶ Adaba una ɗanna, iya wá, yá zhagade á ba á de katafke. Zlabe adaliye, ya ba seke edda una ni anƙwa á ja ɗefekwa na, amá wá, yá jeka á dem kaamba ba dey.

²⁷ Iya ya ba seke sleja ɗefekwa, a ba iya na wá, amaana: Yá hereka vuwa-aaruwa ɗekideki, sey ba yá kwarukware vuwa-aaruwa ma vaatara keni, geni iya edda á balaterán ge emnde vatena, a de velyariseka á degáshe adaba hyainefka.

10

Gawevka emnde a mága hele zlabe adaliye

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, wayanka kwá viyanaaviya názena ndza a shaa eggye-aha a miya werre am sarte na ndza tá antara Muusa. Dadaamiya ndza a shebatervehe bademme-aatare am kumba am sarte na tá átira zlálá; bademme-aatare, baaka una ndza ebzuka Haye Kyanje na.

² Am zlálá-aatare am kumba, ira degashe-aatare am guwa ɗanna, ndza ba seke magarater-aamaga baptisma geni tá gevge emnde á Muusa á ba an jirire.

³ Itare bademme, ndza baaka una zauka ɗafa na ndza a vatertaa Dadaamiya á sa am samaya na.

⁴ Baaka una shauka yawe na ndza a vatertaa ba Dadaamiya an hákuma á Sheɗekwe-aara á segáshe á sawa am palaha na, bademme-aatare ndza sharushe yawe ɗanna. Palaha na ndza a ngyekwateraa Dadaamiya ɗanna wá, ba Yaisu

*Almasiihu. Nane ndza anƙwa antara itare ba kelaazare.

⁵ Aley, nja ba una nanna bademme na, ndza kwakya emnde am dágave-aatare hayáterka Dadaamiya adaba shagerkire á mága-aatare. Adaba una nanna, zateruze duniya á ba am kaamba.

⁶ Daaci bademme á una nanna, á bamiyá ba elva ge miya keni, geni kataumika jeba á hala nanna ta maganaa itare werre na.

⁷ Gawevka emnde a mága hele zlaɓe ádaliye seke una ndza ta maganaa itare werre, daaci ta puwetehe am wakita á Dadaamiya geni emnde njarinja á katafke á hele, tá anƙwa ezza, tá ámbera eshsha, daaci ta tsetehe tá shekela á bina.

⁸ Magauka gwardzire seke una ndza ta maganaa emnde umele-aatare, daaci ta naba matsehe, emnde debu kul buwa ju keye una ta kedaa áte váha palle na.

⁹ Adaliye, tatayaumika gyá hala á Dadaamiya seke una ndza ta maganaa emnde nanna werre, adaba una nanna a cebateraahé ge záhe na.

¹⁰ Zlaɓe ádaliye, magaumika dugune áte Dadaamiya seke una ndza ta maganaa emnde umele-aatare, daaci a naba kedateraahé ge Dadaamiya á kya erva an malika na á belaná á de ceba emnde na.

¹¹ Bademme á lámare na ndza a shaa itare na wá, ba ge faterem am vuwa ge emnde umele geni itare wá, a magarmága enƙale. Ta puwete am wakita á Dadaamiya, ge fami magiya ge miya emnde na mi herzhe an kataliya á zamane na.

¹² Daaci faufa hyema ba shagera, sakwa edda una ηane á tapán ba seke ηane wá, tsaatse ba shagera na, sey á fa hyema ba shagera geni a mbedeka.

¹³ Lámare na á badakurá shaitaine an ηane bademme na, ndza a fantau vateneka. Emnde umele keni ndza ta bashaa ba una ηanna. Dadaamiya wá, ηane dzayye ervaunđe-aara am názu ndza a ndaase ηane bademme. Á de belanaaka dekiđeki geni á shakursha názu á jauje ge ndzeđa á kure. Báda á shaitaine wá, á ba aηkwa, amá ma a shakur vaatara lámare ηanna keni, Dadaamiya á de vakurte midalire, á de magakurná ba ηane puta, geni á fertakuraferta an ηane.

¹⁴ Adaba una ηanna egdzar mama-aha-aaruwa, gawanápteka dekiđeki ge elva á mága hele.

¹⁵ Elva-aaruwa ba una ge kure, wallá kwa egdzara-ka, uweka, lawanaale ba kure elva-aaruwa ηanna, tara jirire an fida keni.

¹⁶ Slawanaasle á ba áte náza sha na mi gan barka ge Dadaamiya argena má mi za dafa á Yaakadada na. Má mi eksante, mi shuhe na wá, gamiyevka palle antara Yaisu *Almasiihu adaba uzhe-aara na ndza a puwanvaa ηane na emtu? Adaliye, má mi kezlanve dafa mi ezza na wá, gamiyevka palle antara Yaisu Almasiihu adaba shifa-aara na ndza a yanaa ηane na emtu?

¹⁷ Dafa wá, ba dɔgwala palle, amá mi kwakya mi zá ba una ηanna; amaana: am kwakyire á miya ηanna wá, gamiyevge ba seke ura palle.

¹⁸ Zharauzhára áte una tá aηkwa maganá

emnde a *Iserayiila: Tá icanante dabba ge Dadaamiya áte tate-aara seke una a kwaratersaa ñane, daaci emnde na má zaruze hyuwa ñanna, bademme-aatare garevge emnde á Dadaamiya á ba an jirire.

¹⁹ Kwá á ba á cenáncena ndza názu yá aṅkwa bakurná iya na? Emtu kwá cenán ba seke hyuwa na tá icanante ge hele keni duksa emtu? Ba hele ñanna demme, duksa á jirire emtu?

²⁰ Una duksa á jirireka defekideki. Arge una ñanna, názu yá bakurná iya wá: Má emnde na zlaɓe ɗabarka Yaisu *Almasiihu ta icataa duksa wá, tá vante ge Dadaamiya-ka, amá tá vaterte ge jini-aha. Afaba una ñanna, wayanka kwá gev palle antara jini-aha.

²¹ Una á taa gevka defekideki, kwá de shá názena ni tá fater ge jini-aha, áɗaliye kwá se sha una á katafke á Yaakadada Yaisu Almasiihu. Zlaɓe áɗaliye: Kwá dzegwánka de zá názena tá gyater ge jini-aha, kwá se zá náza á Yaakadada Yaisu Almasiihu keni ba kure.

²² Má gevge ni mi magán estuwa wá, mi kátá elva á Yaakadada, emtu kwa kurken mí januje an ndzedá emtu?

Ma am uwe keni magaumága afaba hairire á emnde umele

²³ A ba emnde umele á kure: Ábi duksa bademme gevge ba halál? Una ba jire-aatare. Amá wá, duksa bademmeka una watse emtake áte miya. Ta bántsa itare: Aṅkwa baráma á mága ma uwe keni. Ay degiya, duksa na watse á melamiyuka defekideki ge ɗaba Dadaamiya keni aṅkwa.

²⁴ Ma ware á kure keni magaumāga názena ni watse emtake áte emnde umele, zharauka názu watse emtake ba ge kure palle na.

²⁵ Baɗemme á hyuwa-aha na tá aŋkwa valaná am kwaskwe wá, ma ndza ta icanante ge hele keni ndaveka ka, dzameka ire átekwa ɗekideki, ká naba esshekwa, ká de ezza duksa á ŋa.

²⁶ Aɗaba a ba wakita á Dadaamiya: Haha, antara názu átekwa baɗemme ba náza á Yaakadada.

²⁷ Ma a ɗahakte vaatara ura á ŋa na zlaɓe fetareka áte Yaisu ge de za náza za am mba-aara keni, má ba eksakaarekse duwa wá, ndaveka, dzameka ire áte náza za ŋanna ɗekideki, ká naba ezza.

²⁸ Amá má a se ɓalaksehe ge ura umele geni hyuwa ŋanna ndza ta icanante ge hele wá, naba yanya, zeka mázla-aara, aɗaba á de sha shuŋjula edda una a se ɓalakseɓale na.

²⁹ Ya ndaaná aɗaba uwe una: Yá kuva ba názu watse á de dzamaná ŋane na. Ekka wá, yá kuva náza á ŋa ka mázla-aara.

Bánka zlaɓe: Má ba mbate duksa baɗemme ba halál, ay labára yá zeka aɗaba edda una a se ɓaliseɓála na?

³⁰ Bánka zlaɓe áɗaliye, a ba ka: Má ba ganarge maduwa ge náza za-aaruwa an zhera á Dadaamiya, labára tá tsakiyaare elva arge názu ya magar maduwa lauktu yá ezza?

³¹ Duksa yaikke na yá bakaná iya wá: ma ka ján vaatara ire an náza za, bi náza essha, ma ká maga ba uwe keni, emmága á ba áte una ni watse emnde baɗemme tá de zleba Dadaamiya aɗaba ekka na.

³² Ma am uwe keni magaumága á ba áte una ni watse kwá de magateránka emtaŋkire ge emnde umele an ñane, ma ge Yahudiya-aha, ma ge emnde a fetarfe, ma ge emnde-ara keni egdzara á nálgadama baðemme.

³³ Magaumága á ba áte una yá aŋkwa á maganá iya na. Am názu yá maganá ya baðemme wá, yá aŋkwa wava geni a gevge áte shagerire, emnde keni tá de hayánhaya. Yá manka názu watse emtake ba ge iya palle na, amá yá maga názu watse emtake áte emnde baðemme, geni itare keni a lyarlya shifa-aatare áza Dadaamiya.

11

¹ Dabauðába ba sera-aaruwa, ba seke una iya keni yá aŋkwa ðaba sera á Yaisu *Almasiihu na.

Fáða ire á ñwasha á katafke á Dadaamiya

² Iya yá zleba ba kure, aðaba danseka am ire á kure am názu kwá maganá kure baðemme, kwá aŋkwa maga ba názu ndza ya bakurnaa iya na.

³ Amá náwa názu yá kátá kwá diyeddiye zlaɓe ádaliye: Yaisu *Almasiihu wá, ire ba ñane arge zala baðemme, zhele keni ire ba ñane arge mukse, Dadaamiya ñane ire arge Yaisu Almasiihu.

⁴ Má zhele á ñala áza Dadaamiya, bi aŋkwa á mbedateru elva na ndza a shanaa ñane áza Dadaamiya ge emnde wá, sey á eksevarekse dzakwa emtsaafé. Má magaaka una ñanna wá, a epsawaa Yaisu Almasiihu na ire arge ñane na.

⁵ Amá mukse wá, estuweka. Má mukse aŋkwa á ñala áza Dadaamiya, bi aŋkwa á mbedateru

názu a shanaa ñane áza Dadaamiya ge emnde, an ire dey, ñane keni anƙwa á epsawa zhele-aara na ire arge ñane na. Ñane gevge ba seke mukse na a sehese ire na, una zherwe jipu.

⁶ Ha! Má mukse ñanna wayaaka fáɗa ire, labára á icanvaareka, bi á sehesehe úgje ñanna ba dekideki? Ay degiya, una duksa zherwe náza enndaaka. Daaci má estuwa, sey mukse á faɗesefade ire-aara.

⁷ Amá ge zhele wá, má anƙwa á ñala áza Dadaamiya wá, á fáɗeka ire. Adaba Dadaamiya a nderaa zhele áte ndera-aara ge ñane, zhele á mara yaikkire á Dadaamiya. Amá mukse wá, á mara ba yaikkire á zhele.

⁸ Diyamidiya geni Dadaamiya ndza sanseka zhele am vuwa á mukse, amá ndza a sanse ba mukse am vuwa á zhele.

⁹ Zlaɓe ádaliye: Dadaamiya ndza nderaaka zhele adaba mukse, amá ndza a nderaa mukse adaba zhele.

¹⁰ Adaba una ñanna, sey ba mukse una á faɗa ire-aara, ge marese zherwe na á fáná ñane áte zhele-aara, ira adaba malika-aha keni.

¹¹ Amá keni ge njá á miya am elva á Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, ma mukse keni á ba an dárádza-aara ba seke zhele, zhele keni á ba an dárádza-aara, ma ware-aatare keni á hyepka má baaka palle-aatare.

¹² Ba seke una ni Dadaamiya ndza a tedese mukse am vuwa á zhele na wá, kina keni ba mukse una á yá zhele, duksa bademme á maganá ba Dadaamiya slera-aara.

¹³ Lawanaale ba kure an ire á kure má shagera geni mukse á sem jáháva ge ñala Dadaamiya an

ire dey.

¹⁴ Zhele maa, áte názu mi zharanaa miya á ba am njá á emnde am duniya keni wá, úgje sladde am ire wá, á gev duksa zherwe ge nane.

¹⁵ Amá má mukse a shaa úgje sladde am ire wá, á fanaare ge dárádza. Adaba Dadaamiya ndza a vanta úgje sladde ba ge mukse ba seke lafaya ge sheba ire-aara an nane.

¹⁶ Má ankwá ura á kátá gá jáwe arge elva nanna wá, nává názu yá banná iya ge edda-aara: ma nere, ma aiklasiya-aha á Yaisu Almasiihu na tá áme keni, nade á miya ba una baaka umele.

Elva a dafa á dzámá Yaakadada

¹⁷ Am názu yá bakurná iya kina na wá, yá galakurka mázla-aara. Adaba am jáháva á kure á katafke á Yaakadada, kwá maga ba mandzawire, arge mága shagerire ge dákurá á de katafke.

¹⁸ Emtsaade wá, ta bántsa: Ba kelaa má jakurammeje á katafke á Dadaamiya wá, sey ba gergere ye á kure. Una ba iya keni kyalma-aara fantaarefe.

¹⁹ Baira deme, shagera ba kwá tegava nanna, geni tá sesse emnde na tá ankwá daba Yaisu *Almasiihu an jirire na.

²⁰ Má kwá jáháva á kure nanna wá, kwá zá dafa á Yaakadada ka kure dekideki.

²¹ Ya ndahanaa adaba uwe una, adaba ma ware keni á de berda ba dafa-aara ge nane, daaci á zuze, á shushe á ba áte hude-aara haa á weshanante ire, amá emnde umele á waterá ba waya.

²² Má kwá maga ba una, baaka há á kure ge zá dafa á kure ñanna, kwá shá duksa á kure am huɗe-aara emtu? Emtu kwá kátá epsawa aiklasiya á Dadaamiya emtu? Emtu kwá kátá fateraare zherwe ge talága-aha emtu? Kwá kátá yá bakurá uwe kina? Kwa kurken yá galakurgála emtu arge una? Yá galakurka ɗekideki.

²³ Náwa duksa na yá kwarakursa iya na wá, iya keni ndza a kwarisaa ba Yaakadada emt-saade. Lauktu tá velateru Yaakadada Yaisu ge kelaade-aha-aara wá, ba vacite ñanna an vayiya, a eksetaa ɗáfa,

²⁴ a slafan we-aara ge Dadaamiya argena, a ba ñane á elvan ge emnde-aara: Una degiya vuwa-aaruwa, yá yanya shifa-aaruwa aɗaba kure. Kure keni magaumaága ba estuwa ganakini kwá dzamidzáma an ñane.

²⁵ Am iga á masane, a eksetaa náza sha keni, a ba ñane: Una wá, namána anwaslire na watse á de nguɗaterá Dadaamiya ge emnde an uzhe-aaruwa. Ma kwa jamme vaatara ge sha jeba á una keni, magaumaága ge kwá dzamidzáma an ñane.

²⁶ Elva á Yaakadada ñanna wá, amaana: ma kwa jamme vaatara ge zá dafa ñanna, ira sha náza sha ñanna, kwá anjwa bálá elva a emtsa-aara dem sarte na má de saasa ñane.

²⁷ Aɗaba una ñanna, ma ware una a zu ɗáfá á dzámá Yaakadada, a sharhe náza sha-aara an baakire á zherwe, daaci edda-aara gaaga haypa áte Yaakadada antara uzhe-aara.

²⁸ Daaci ma ware keni sey á zlauzle am hábaza názu am ñane emt-saade ba shagera, lauktu á

ezza, á essha.

²⁹ Má edda-aara lanaaka ba shagera geni una vuwa á Yaakadada, ma a zuhe, a shuhe keni, a zaare ba shairiya ge ire-aara.

³⁰ Adaba ba una nanna, emnde á kure kwakya ta lipa-aha, emnde umele keni garevge lipa-aha baaka ndzedá-aatare, emnde umele deme emtsaremtsa.

³¹ Amá ma andze mi habazesaa ba miya emtsaade názu am huđe á miya lauktu mi ezza, mi essha wá, daaci Dadaamiya ma andze á zamika an shairiya mázla-aara.

³² Ma Yaakadada Dadaamiya á fá zladá áte miya keni geni duksa umeleka, una ba geni á fámiya am enkale, lauktu á de namika am shairiya mázla-aara seke emnde bademme am duniya.

³³ Adaba una nanna egdzar mama-aha-aaruwa, má kwá jáháva ge zá dáfá á Yaakadada wá, faufa ervaunde geni a saremsa emnde bademme emtsaade.

³⁴ Má ankwa ura á taa bashuka waya, sey á zuze duksa am mba-aara emtsaade, geni tedawanteka shairiya áte ire á kure am jáhava á kure. Jugena á elva-aha umele wá, watse yá de palakurnaapálá ma danemda ázekure.

12

Hákuma á mága slera-aha gergere na á vatertá

Shedekwe Cudedde ge emnde

1 Egdzar mama-aha-aaruwa, kina wá, mí ndáhá elva áte hákuma á mága slera-aha gergere na á vatertá Shedekwe Cudedde ge emnde na. Yá kátá kwá cenevaacena una ba shagera.

2 Diyaweddiye geni am sarte na zlaɓe fakurtareka áte Yaakadada Yaisu *Almasiihu wá, ndza á tefakura ba Shaitaine an hákuma-aara á de maga hele, názu wallá á ndáhá elva ka.

3 Adaba una ɓanna, yá kata kwá diyeddiye ba shagera: geni má ba jirire aɓkwa Shedekwe á Dadaamiya am ura ɓanna wá, edda-aara á dzegwánka nyanya Yaisu Almasiihu. Zlaɓe ádaliye: ura ba dey, á taa ndaaseka áte Yaisu Almasiihu geni ba ɓane una Yaakadada, sey á banná ba Shedekwe Cudedde ge edda-aara.

4 Aɓkwa hákuma á maga slera-aha gergere ge emnde, amá á tegaterá ba Shedekwe Cudedde palle.

5 Aɓkwa slera-aha gergere á fateraare Yaakadada Yaisu Almasiihu ge emnde-aara, amá tá maganán ba ge Yaakadada palle.

6 Zlaɓe ádaliye: aɓkwa hákuma á mága slera-aha gergere, amá ba Dadaamiya palle una á dá slera-aha ɓanna á de katafke geni a gevge.

7 Shedekwe Cudedde aɓkwa máráva am kure an jeba á hákuma-aha ɓanna, geni kwá magateránmaga námpire ge emnde an ɓane.

8 Ge ura umele, Shedekwe Cudedde á vante hákuma á pálá sera á elva-aha an ilmu na a vantaa Dadaamiya. Ge ura umele, Shedekwe ɓanna á vante hákuma á dise elva shagera ge enndaha.

⁹ Ge ura umele, ba Shedekwe ɲanna, á vante hákuma á fetarfire áte duksa geni a de gevge ba jirire. Ge ura umele, á vante hákuma á mba ura áte lapikere.

¹⁰ Ba Shedekwe ɲanna palle, ge ura umele á vante hákuma á mága najipu-aha; ge ura umele, á vante slera á nabiyire; ge ura umele á vante hákuma á lanaale-aara, tara una jini, an tara Shedekwe Cufedfe keni; ge ura umele á vante hakuma á ndáhá elva áɲwaslire na ni ba ɲane keni diyaaka na; ba Shedekwe ɲanna, á vante hákuma ge ura umele geni á palanaapálá elva ɲanna.

¹¹ Bademme á hákuma-aha ɲanna, ba slera á Shedekwe Cufedfe palle, á tegaterá ge emnde-aara bademme áte una á kataná ɲane.

Ubiya-aha kwakya am vuwa palle

¹² Diyamidiya geni vuwa á urimagwe wá, ɲane palle ba ɲane, amá ubiya-aha kwakya, antara duksa-aha gergere aɲkwa an dzagwa am ɲane. Ma kwakya ubiya-aha, an duksa-aha ɲanna am ɲane keni, zhera-aara ge ɲane wá, ba vuwa palle. Vuwa á Yaisu *Almasiihu keni ba estuwa ɲanna, amaana: aiklaisiya-aara.

¹³ Miya bademme á miya, ma Yahudiya-aha, ma emnde a jeba umele, ma náve-aha, ma emnde na tá kwárá ire-aatare na, bademme am sarte na magaramiyaamaga baptisma, mi naba jamme, gamiyevge ba palle. Una keni á ba an hákuma á Shedekwe Cufedfe ɲanna palle, ba Shedekwe ɲanna palle una aɲkwa am ma ware á miya keni bademme.

¹⁴ Vuwa á urimagwe gevka ba ubiya palle, amá ubiya-aha, an dzágwa á duksa-aha umele kwakya anjwa am nane.

¹⁵ Má bánba sera: Iya wá, yá máslaaveka an vuwa, adaba ganevka erva, una á ba magavemage emtu, geni á njinja yiyiye áte vuwa?

¹⁶ Má bánba hyema: Iya keni yá máslaaveka an vuwa, adaba ganevka ice, una ba jirire geni nane gevka tate umele áte vuwa emtu?

¹⁷ Ma andze vuwa á urimagwe deme surumme ni ba ice palle wá, ma andze á cenáná an uwe kena duksa? Bi ma andze Dadaamiya a nderaa ba hyema palle geni ura wá, ma andze á sáná an uwe kena duksa?

¹⁸ Amá Dadaamiya nderaaka ura estuwa. Dadaamiya a ndera vuwa á urimagwe wá, an duksa-aha umele gergere bademme an dzagwa am nane, áte una á kataná nane.

¹⁹ Ma andze Dadaamiya a nderaa ba duksa palle am njá á duksa-aha na mí zharaná miya áte vuwa á urimagwe na wá, una ma andze vuweka defidfeki.

²⁰ Amá gevka estuwa; anjwa ubiya-aha gergere, antara duksa-aha gergere an dzagwa am vuwa á urimagwe, bademme á duksa-aha njanna, ta jema ba vuwa palle.

²¹ Daaci má estuwa, ice á taa banánka ge erva: baaka wedere-aaruwa an ka. Ire keni á dzegwánka baterán ge sera-aha: baaka wedere-aaruwa an kure.

²² Baira ba egdzar duksa-aha na tá am vuwa á miya, miya mi fateruka hyema geni baaka payda-aatare na wá, tá njáná ba itare shifa á

miya.

²³ Zlaḅe ádaliye, duksa-aha umele keni tá aṅkwa áte vuwa á urimagwe, amá miya mí feka dárádza áte itare, ira duksa-aha umele keni mí maga zherwe-aara jipu, mí njá á ba tsufatertsufa, tá ḡáná ba itare zlaḅe adaliye shifa á urimagwe.

²⁴ Duksa-aha na áte vuwa á ura baḁemme, duksa na shagera ge ezzhárá-aara, á famika am zherwe, baaka wedere á miya ge etsufa-aara na keni, a nderanaa Dadaamiya ba estuwa áte una ndza a katanaa ḡane. Daaci a naba fa dárádza áte duksa na á fá ura am zherwe na kwakya-aara.

²⁵ Dadaamiya a naba jemaa duksa-aha ḡanna am vuwa á urimagwe, wayaaka an tegava-aatare ḁekidḁeki, á kátá tá maga duksa baḁemme átirpalle.

²⁶ Má aṅkwa zlaḁa áte duksa palle am vuwa á ura, vuwa baḁemme á tápá ba zlaḁa ḡanna. Má ubiya palle shansha geḁa, baḁemme á vuwa á eggeḁa.

²⁷ Daaci ba ekkure na una kwa vuwa á Yaisu *Almasiihu. Ma ware á kure keni ḡane duksa palle áte vuwa ḡanna.

²⁸ Náwa Dadaamiya á baḁláter estuwa emnde am aiklaisiya-aara: Zunḡwe wá, a dzerese emnde a belá á Yaisu Almasiihu. Ge buwire, a dzerese emnde a mága nabiyire. Ge keyire, a dzerese emnde a kwaratersa duksa ge emnde. Am iga á emnde ḡanna, a dzerese emnde a mága najipu-aha, antara emnde na a vaterte hákuma á mba emnde na ta lapika-aha na. Ge emnde umele, a vaterte hákuma á melateru ge emnde.

Ge emnde umele a vaterte hákuma á gev emnde a sawari á aiklaisiya. Ge emnde umele zlaɓe áɗaliye, a vaterte hákuma á ndáhá elva-aha gergere na ni ba itare keni diyarka na.

²⁹ Am názu kwa cenanaa kure kina na wá, emnde baɗemme ta ba emnde a ɓelá emtu? Emtu emnde baɗemme tá dzegwándzegwa mága nabiyire emtu? Emtu baɗemme tá dzegwándzegwa mága malumire, bi mága najipu-aha gergere emtu?

³⁰ Emtu, itare wá, baɗemme ma ware-aatare keni an hákuma á mba ura áte lapikere emtu? Emtu baɗemme-aatare tá an hákuma á ndáhá elva-aha gergere na ni ba itare keni tá cenánka na emtu? Emtu má ndarsendáhe elva áɗwaslire ɲanna wá, ma ware keni á naba palanaapálá emtu?

³¹ Názu yá bakurná iya wá, kataukátá ba hákuma-aha na ni an námpire jipu na. Amá wá, yá marakuránmárá ba iya ɲanna zlaɓe áɗaliye uɲɲule á duksa umele na ni jauje ge duksa baɗemme na.

13

Shá wayavire jauje ge duksa baɗemme

¹ Ma yá an hákuma á ndaha elva an we á emnde na tá am duniya na baɗemme, antara ba elva á malika-aha keni, máki ɓaaka tsawe ba wáyávire am iya wá, nara-aaruwa á gev ba dey. Baira yá gev ba seke hula á ganɗa, an nalgaita na ɓaaka sera-aara ɗekideki, á waterwa am hyema ge emnde na.

² Una ma Dadaamiya a vite hákuma á nabiyire keni, ma diyandiya duksa bademme, ma ya shaa hákuma á dise nasherire-aha bademme, ma ya shaa fetarfire na yá naba tsantetse wa an nane keni, má baaka wáyáva am iya wá, hyanevka ba názara keni.

³ Zlafe ádaliye, ma ya tegaterse nalmane-aaruwa bademme ge talágá-aha, ma ya yaa shifa-aaruwa bademme geni a zariyuze an kára adaba fetarfire keni, má yirye mága wáyávire wá, una-aha nanna bademme na á magiyánka námpire dekideki.

⁴ Wáyávire wá, á vante farvaunde ge ura; wáyávire, á vante maggwire ge ura. Slewayava á feka ice am duksa á ura; wáyávire á feka ura am kurávire, á feka ura am gálá ire keni.

⁵ Wáyávire á manka baakire á zherwe. Ura ankwá wáyáva-aara wá, á magaterteka emtan-kire ge emnde, á iceka ervaunde watsewatse, á manka dugune áte ura.

⁶ Ura an wáyáva, á higarka ge mandzawire, amá á higa arge jirire.

⁷ Wáyávire, á faná ervaunde ge duksa bademme. Wáyávire á vante fetarfire á jirire ge ura, á vante tama ge ura; ura ankwá wayava-aara á nanaana ervaunde-aara am duksa bademme.

⁸ Wáyávire wá, dem ba ge dekideki á njá ba kela-aara. Amá tara hákuma á mága nabiyire, antara hákuma á ndaha elva na ni ba edda-aara keni á cenánka na, ira hákuma á dise ndáhá elva shagera na, bademme watse á zlauzle.

⁹ Adaba kina wá, ma diya á miya, ma nabiyire á miya keni, bademme zlafe mí maga ba kyalma-aha-aara.

¹⁰ Amá má de samsa una hyebhye bademme na, daaci una kyalma kyalma na bademme watse á zlauzle.

¹¹ Am sarte na zlafe ndza ya ba seke egdzere wá, ma yá ndáhá elva, ma yá dzámá duksa, ma fa hyema-aaruwa áte duksa keni, ndza ya magán ba seke egdzere nanna. Amá am sarte na ganevge ura wá, yanánya hala á egdzarire mázla-aara.

¹² Am kinire na wá, ma uwe keni zlafe mí zhárá ba kyalma-aha-aara ba seke má tá zhárá duksa am kweteram na á zhareka shagera na. Amá vacite umele wá, watse mí de nanna duksa nanna ba tsefanje átuwa á ice á miya. Kina wá, ma uwe keni ya dise ba kyalma-aara, amá vacite nanna wá, yá de diyeddiye bademme, ba seke una a diyisaa Dadaamiya na.

¹³ Amá anjwa duksa-aha keye wá, baaka zle-aatare defekideki: Ba fetarfire, táma, ira wáyávire. Amá yaikke-aatare wá, ba wáyávire.

14

Hákuma á mága nabiyire an hakuma á ndáha elva ánwaslire

¹ Wavauwáva ba shagera geni kwá gevge emnde a wáyáva, kataukatá hákuma-aha na á vatertaa Shedekwe á Dadaamiya ge emnde na keni. Kwakya-aara wá, kataukatá ba hákuma á mága nabiyire.

² Má ura á ndáhá elva áŋwaslire na ni ba ŋane keni á cenánka na wá, á baterán ge emndimagwaha ka, á banán ba ge Dadaamiya an ire-aara, adaba ba Dadaamiya palle una á cenánkena. Adaba edda una ŋanna keni á ndaha ba nasherire na ni a vantaa Dadaamiya an hákuma á Shedefkwe Cufedfe.

³ Amá edda una ni á maga nabiyire wá, ŋane á baterán ba ge emndimagwaha geni á magaterá námpire, á faterem ndzedá am vuwa, ira á ekhyaterá ervaunŋe zlaŋe adaliye.

⁴ Daaci edda una an hákuma á ndáhá elva áŋwaslire na ni ba ŋane keni á cenánka na wá, ŋane á vante ndzedá ba ge ire-aara palle am fetarfire-aara. Amá edda una ni á maga nabiyire wá, ŋane á faterem ndzedá am vuwa ge emnde á Dadaamiya bademme am fetarfire-aatare.

⁵ Ate iya wá, ma bademme á kure shakuránsha hákuma á ndáha elva na ni ba kure ŋanna keni kwá cenánka na keni ba shagera. Amá una yá kataná ya kwakya-aara wá, ma ware á kure keni á shánsha hákuma á mága slera á nabiyire. Adaba átire ba nabiyire, arge edda una á tsáká elva áŋwaslire na ni ba ŋane ŋanna keni á cenánka na. Sey máki jesarje edda una á pálá elva ŋanna, lauktu á maganá námpire ge aiklaisiya keni.

⁶ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina má danemda á dezekure, daaci yá de tsakakurse elva-aha, amá cenakuránka defideki, ázara námpire-aaruwa ge kure? Shagera-aara wá, yá tsakakurse názu ndza a binaa Dadaamiya, bi yá vakurte diya-aha umele am elva á Dadaamiya, bi yá bakurá sera

á elva á nabiyire-aaruwa, bi yá kwarakurse elva á Dadaamiya an elva na kwá cenáncena. Má ßaaka una ñanna wá, daaci námpire-aaruwa ge kure keni ba ßaaka.

⁷ Kina ba seke kazlaña á gá gwesa, seke tara nalgaita, an gadzavera, diyamidiya tsa geni tá ndaaka elva. Amá má edda á fertá nalgaita ñanna á ferteka an unñule-aara, má edda gadzavera keni á jeka an unñule-aara, má tá weshusha ba dey, á cenáná ware sera-aara, antara emtakire á gwesa?

⁸ Ge dáhá emnde á dem wáva keni ba estuwa. Má edda á fertá derkwákwá fertaaka náza wáva ba shagera á dem hyema á emnde, ware edda una á de ñgwádáva ge dem wáva ba ðekideki keni?

⁹ Ba duksa palle ge kure keni, má kwá ndáhá elva áñwaslire na ni ba kure ñanna keni kwá cenánka na, tá de cenákurá estara kena emnde? Daaci elva á kure kwá ndahaná á dem kaamba ba dey.

¹⁰ Ankwa elva-aha gergere kwakya am duniya, amá baðemme á elva-aha, emnde a ndáhá-aara tá cenáncena maana-aha-aara baðemme.

¹¹ Amá má gevge ni ura á biya elva, amá yá cenánka elva-aara ðekideki wá, edda-aara gevge ba seke wayve ázerwa, iya keni ya ba seke wayve ázeñara.

¹² Daaci ba seke una ni wayakurwáyá jipu an hákuma-aha na ni á vatertá Sheðekwe Cudedðe ge emnde á Dadaamiya na wá, kwakya-aara kataukátá ba hákuma á mága duksa na ni watse á de melaterumele ge emnde á Dadaamiya am fetarfire-aatare na.

¹³ Adaba una nanna, edda una an hákuma á ndáhá elva áñwaslire na ni ba nane nanna keni á cenánka na wá, sey á nala Dadaamiya zlafe ádaliye geni á vante hákuma á eppálá-aara keni.

¹⁴ Má yá aṅkwa maga maduwa an elva áñwaslire na ni ba iya keni yá cenánka na, am ervaunḡe-aaruwa yá maga ba maduwa á jirire, amá am eṅkale-aaruwa, baaka duksa dekiḡeki.

¹⁵ Ay yá maganá estara? Sey yá nala hákuma á eppálá-aara keni áza Dadaamiya. Estuwa, yá maga maduwa an elva na tá cenáncená emnde na, yá emmága an elva á ekse-aaruwa keni. Ba estuwa ge belá láhe keni, yá beláná an elva na tá cenáncená emnde na, yá ebbela an elva á ekse-aaruwa keni.

¹⁶ Má baaka una, edda una nane zlafe ba seke wayve na keni, má diyaaka sera á názu ká tsakaná ka am slafawe á ṅa á deza Dadaamiya, adaba elva nanna á cenánka nane á de ṅuta estara kena *Aamin?

¹⁷ Ekka wá, ma ká aṅkwa slafaná we á ṅa á ba an unṅule-aara ge Dadaamiya keni, á melanuka dekiḡeki ge edda una á cenánka na.

¹⁸ Yá aṅkwa slafaná we-aaruwa jipu ge Dadaamiya, adaba janakuruuje ge kure bademme an ndaha elva áñwaslire na ni ba iya keni diyanka na.

¹⁹ Amá má am jáháva á emnde a fetarfe wá, ya hayaa ba ndaase elva buwa, bi keye na tá cenáncena emnde na, geni yá kwaraterse duksa an nane, arge elva-aha na tá cenánka na. Ma ya ndaase elva debu keni á hyefka ba názara keni.

²⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, gawevka ba seke

egdzara mesheshe an enjkale. Má áte elva a haypa wá, gawevge ba seke egdzara mesheshe na zlaɓe ta dzegwánka mága haypa na. Amá an enjkale wá, gawevge ba seke zala na hyairefhye na.

²¹ Ankwa puwartepuwa am wakita á Dadaamiya, a ba ɲane:

Yá de bateránba elva-aaruwa ge emnde-aaruwa an elva na tá cenánka itare na; watse yá bela wayve-aha, tá de bateraa elva-aaruwa an elva na diyarka itare ɗekideki na, aley tá de fisaareka á bina.

²² Daaci estuwa, bateraa elva na tá cenánka emnde ɗekideki na ge emnde, una ɲanna gevge nalaama ge emnde na kwalarevkwále ge fetare áte Yaisu *Almasiihu na, geni itare garevka emnde á Dadaamiya, una ge emnde a fetarfe ka. Amá hákuma á mága nabiyire wá, una keni nalaama ge emnde na fartarfe na, geni Dadaamiya ankwá antara itare, una ta ɓaaka emnde umele amkwa.

²³ Máki seke jarammeje emnde á Dadaamiya am tate palle, daaci itare baɗemme farantaufe ge tsaka elva-aha na ni diyarka ɗekideki, má daremda emnde na zlaɓe gyairebka am fetarfire, antara emnde na zlaɓe fartaareka ɗekideki na, tá bánka emnde ɲa tá an shaitaine emtu?

²⁴ Amá má am jáháva-aatare ni, baɗemme tá maga ba nabiyire, tá ɓálá waazu na ta cenanaa itare áza Dadaamiya am dágage-aatare an elva a ekse-aatare wá, una ma ta demaa ba emnde na zlaɓe gyarebka am fetarfire, an emnde na zlaɓe fartaareka ɗekideki na keni, ba vacite ɲanna itare keni tá diyeddiye haypa-aatare aɗaba názu ta

cenanaa an hyema-aatare am jáháva ɲanna, tá diyeddiye am ervaunɗe-aatare geni ɲáteraɲa shairiya á Dadaamiya.

²⁵ Daaci nasherire na am ervaunɗe-aatare baɗemme á semsa á sem enkale-aatare, tá demda am sera á Dadaamiya, tá de ganaaga ire-aatare á dem áhá, tá de bánba ganakini ba jirire áɲkwa Dadaamiya antara emnde na.

Duksa baɗemme magaumága á ba an enkale an unɲule-aara

²⁶ Daaci yá bakurá uwe kina egdzar mama-aha-aaruwa? Názu yá bakurná iya wá: Ma kwa jamme vaatara ge cena elva á Dadaamiya keni, edda una má aɲkwa láhe ázeɲara na ba á belá láhe. Iyau, edda una ni aɲkwa elva á Dadaamiya ázeɲara ge kwaraterkwára ge emnde na, ba á emmága. Ba estuwa ge edda una an názu ndza a maransaa Dadaamiya am wahayu keni. Adaliye: Edda una an hákuma á ndáhá elva áɲwaslire na ni ba ɲane keni á cenánka na, ɲane keni ba á ebbálá, lauktu á ɗabaná edda una an hákuma á pálá elva áɲwaslire ɲanna. Baɗemme á názu kwá de maganá kure wá, magaumága á ba áte una ni watse á de melaterumele ge emnde á Dadaamiya am fetarfire-aatare na.

²⁷ Náza á emnde a ndáhá elva-aha na á cenánka ura na wá, sey tá ndahaná ba emnde buwa, kwakya-aara a jauka am emnde keye. Zlabe ádaliye keni, sey tá ndahaná an palpale, á máslá sey á jesarje edda una ni an hákuma á pálá elva-aha-aatare ɲanna ge eptseptsaa-aara.

²⁸ Má gevge ni jesarka edda una an hákuma á palatera elva-aha ñanna ge emnde wá, a kabalarka vuwa-aatare á katafke á jáháva, amá a ndarndáhá á ba am ervaunđe-aatare antara Dadaamiya.

²⁹ Ba duksa palle ge emnde na tá an hákuma á mága nabiyire keni. Itare keni sey tá ndahaná ba emnde buwa, bi keye, emnde umele tá cenaná á ba an hyema, daaci tá lanaale tara elva ñanna jirire, an fida keni.

³⁰ Má gevge ni á ba am sarte ñanna, Dadaamiya a naba maranse duksa ge ura umele am dágave-aatare wá, daaci edda una an elva áte we na, sey ba á farvaunđe emtsaafde, á ndasendaha edda una a shaa nabiyire na.

³¹ Ábi bademme á kure, ma ware keni kwá de ndasendáhe nabiyire á kure? Amá ndaundaha á ba an palpale, geni kwá cenevaacena duksa am huđe-aara, lauktu kwá de shá ndzedá an ñane am fetarfire á kure.

³² Emnde na Shedekwe Cufedde a vaterte hákuma á mága nabiyire wá, tá naba kwarukwáre ervaunđe-aatare keni, ma tá kátá dufe keni tá naba dufe.

³³ Ya ndanaa adaba uwe una, adaba Dadaamiya wayaaka wesha elva am dágave á miya, ñane a wayamiyante ba hairire.

Ba seke una ni am aiklaisiya-aha á Dadaamiya bademme, ma áme keni

³⁴ ñwasha a d'aranuđe ge we-aatare ba tseriye am jáháva á emnde a fetarfe na wá, daaci ñwasha-aha á kure keni a d'abardába á ba áte una ñanna. An piya ge ñwasha, geni tá

ndaha elva am jáháva. Sey njwasha tá ganaaga ire-aatare ba seke una a ndahesa wakita á Dadaamiya na.

³⁵ Má ankwá názu cenaránka tá kátá enndáva keni maa, a de ndavarndáva áza zála-aha-aatare am mbá. Adaba zherwe geni mukse á ndáhá elva am jáháva á aiklaisiya.

³⁶ Emtu kwa kurken elva á Dadaamiya njanna a fantau ázekure zuñjwe emtu? Emtu kwa kurken ba kure palle una kwa emnde a cena elva á Dadaamiya njanna emtu?

³⁷ Má edda-aara á slaslán ba seke njane wá, ankwá hákuma á nabiyire ázeñara, njane shánsha hákuma áza Shedefkwe Cufedde wá, sey á diyeddiye edda-aara geni názu yá bakurná iya na keni, a banjerna ba Yaakadada.

³⁸ Má edda-aara cenaaka, ma ware keni a cenaranvaareka ge edda-aara áte jirire.

³⁹ Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá bakurná iya kina wá, yá bakurá ba kataukátá mága nabiyire, kataukátá an ervaunđe á kure palle. Amá emnde na tá an hakuma á ndáha elva-aha na tá cenánka emnde, ba itare keni tá cenánka na keni, piyawaterteka, a naba ndarndáha.

⁴⁰ Amá, duksa bademme, magaumága á ba an enkale, magaumága an unjule-aara.

15

*Elva a tse á Yaisu *Almasiihu am faya*

¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, kina wá, yá kátá yekuranteyeha labáre á higa, elva á Yaisu *Almasiihu na ndza ya balakurse iya na. Kure keni

ndza lyakurvaalya, ñakurnaanya an ervaunđe á kure palle.

² Ba seke una ndza ya ndakurndáhá ñanna wá, á de lyakurá ba elva ñanna má kezlakuranveka fetarfire á kure. Amá máki magakurka áte una ñanna wá, fetarfire á kure na á de gev ba dey.

³ Emtsaadfe wá, náwa iya, názu ndza ya cenaana iya, ya bakuránba bademme, geni *Almasiihu yanya shifa-aara, a lyamivaare haypa ge miya ba seke una ta puwete am wakita á Dadaamiya werre na.

⁴ Ta hedehe emtsa-aara, amá am hare ge keyire a naba tsetehe am faya ba seke una a ndahanaa wakita á Dadaamiya na.

⁵ Am iga a tse-aara am faya ñanna maa, a de marese ire-aara áza Piyer, lauktu a de maraterse ire antara pukura-aha umele ta kelaawa ju buwa.

⁶ Am iga a una ñanna, a maraterse ire-aara ge emnde-aara tá tsaaka an emnde deremke ilyebe una ta naanaa átirpalle, baira emnde umele-aatare kwakya zlafe tá á ba an shifa-aatare, ma emnde umele zlauzle hairire-aatare keni.

⁷ Am iga a una ñanna zlafe ádaliye a marese ire-aara áza Yakuba, lauktu a maraterse ire-aara tá antara emnde a bela-aara umele bademme.

⁸ Am iga-aatare bademme, a marise ire-aara ge iya keni. Iya vacite ñanna, ndza ya ba seke egdze na ta yese áñwaslire, amá zlafe hyafka sarte-aara na.

⁹ Iya wá, ya cekwa ba iya am dágave á emnde a bela á *Almasiihu. Baira ba ganakini tá dahiya an slebela ñanna keni, hyanevka ya dfekideki,

adaba ndza ya shateru zladfa kwakya ge emnde a d'aba Almasiihu.

¹⁰ Amá Dadaamiya, am maggwire-aara, a naba magiya ngurna wá, kwaye nane ganevge ura estuwa vatena. Ngurna na a maginaa nane na gavka dey, baira janateruje ge emnde a bela umele bademme an mága slera-aara. Ate jirire wá, una ndzedá-aaruka, a maginaa ba Dadaamiya ngurna ge emmága-aara.

¹¹ Daaci labáre á higa, elva a Yaisu Almasiihu na, ma ya ndakursaa iya, ma ta ndakursaa emnde a bela umele keni, baaka gergerire-aara, n'á balakurá ba duksa palle na kwa fetaara kure am ervaun'ge á kure na.

Elva a tse á emnde am faya

¹² Náwa yá an'kwa balaná am waazu-aaruwa, ganakini Yaisu *Almasiihu wá, tsetse am faya. Ay a sawa estara zlabé ni, tá bántsa emnde umele am dágave á kure: tá taa tseteka emnde a faya, geni tá gev an shifa adaliye na?

¹³ Ma andze jirire geni tá taa tseteka emnde a faya wá, daaci amaana Almasiihu keni ba tseteka am faya.

¹⁴ Ay degiya, ma andze ba jirire geni tseteka Almasiihu am faya wá, daaci waazu á n'ere na keni ma andze n'á maganá á dem kaamba ba dey. Fetarfire á kure áte Yaisu Almasiihu na keni ma andze ba dey.

¹⁵ Ma andze estuwa wá, n'ere keni ma andze n'á emnde a mága fida áte Dadaamiya. Adaba n'á bántsa n'ere: Dadaamiya tsantetse Yaisu Almasiihu am faya. Daaci ma andze baaka tse

á emnde am faya wá, Dadaamiya ndza tsanteka ñane Yaisu Almasiihu keni am faya.

¹⁶ Ma andze jirire geni tá de tseteka emnde na zlauzle hairire-aatare na am faya wá, Dadaamiya ndza tsanteka ñane Almasiihu keni am faya ðekideki.

¹⁷ Ay ma andze ni tsateka Almasiihu am faya wá, fetarfire á kure áte ñane na keni ma andze á de gev ba dey, sem ba kina keni ma zlaɓe ba njá á kure am haypa-aha á kure.

¹⁸ Zlaɓe ádaliye: Emnde na ndza ta matsa am zhera á Yaisu Almasiihu na keni, ma ba ɓaaka elva-aatare, ma ba keɗarekeɗa ba ðekideki.

¹⁹ Má fetarfire á miya na ni ba ge melamiyumele am duniya na zlauzle wá, una wá, emnde baɗemme ma andze tá zamivaare ba ge miya kwakya-aara.

²⁰ Amá una ba jirire geni Almasiihu tsetetse am faya, ñane slezuññwe á emnde a faya ge tseta am faya, gev an shifa.

²¹ Amaana: ba seke una ndza a sanaa ba urimagwe emtsa á sem duniya na wá, ge tseta am faya keni á fantuwa ba ura zlaɓe ádaliye.

²² Ba seke una ni egdzara á Naadama tá emtsa ba seke ñane na wá, emnde na tá añkwa ɗaba Yaisu Almasiihu na keni baɗemme tá de tsetse am faya ba seke ñane.

²³ Amá tseta am faya ñanna wá, ma ura-ara keni á ba an sarte-aara. Almasiihu wá, ñane slezuññwe. Adaliye tá de tsa emnde na ta fetaare áte ñane vacite na má de eptsapta ñane.

²⁴ Am iga a una ñanna maa, Yaisu Almasiihu á de keɗateraakeɗa jini-aha, antara male-aha-

aatare baɗemme, ira emnde na tá an hákuma am duniya na keni baɗemme, lauktu á de yaná sleksire ge Eddenjara Dadaamiya zlaɓe ádalije. Zlakta á duniya watse á ba áte una ɲanna mázla-aara.

²⁵ Adába sey Almasiihu á njá an hákuma emtsaade, dem sarte na ni má Dadaamiya gatervege kelaade-aha-aara tate á puwa sera-aara.

²⁶ Kelaade na ni watse á de jáná Dadaamiya am iga a kelaade-aha umele baɗemme na wá, ɲane emtsa na á ceɓa emnde na.

²⁷ A ba wakita á Dadaamiya wá: Dadaamiya a ganve duksa baɗemme á dem sera á Egdza-aara. Ma a ndaase estuwa Dadaamiya am wakita-aara keni, una á bánka ganakini edda a jema duksa á dem sera á Egdza-aara na keni aɲkwa am duksa-aha ɲanna.

²⁸ Má duksa baɗemme demda am sera á Egdza-aara maa, daaci ɲane ire-aara keni á de dáná á dem sera á Eddenjara na ndza a vante hákuma na. Estuwa, duksa baɗemme á de kwaraná ba Dadaamiya.

²⁹ Aɲkwa elva umele wá, slaslauminaaslasle elva ɲanna ba shagera: tá aɲkwa emnde umele tá liyaterá baptisma ge emnde na emtsaremtsa na. Ma andze ba jirire geni baaka tse á emnde am faya wá, tá lyaterva ge uwe baptisma á emnde ɲanna mázla-aara? Ay má estuwa wá, názu tá maganá itare na watse ba dey kwaye kele?

³⁰ Ba ɲere ire á ɲere keni, labára ɲa naba eksarhe zlaɗa áte ire á ɲere estuwa, náwa ba kelaazare ɲá njá á ba an emtsa am slerpa na?

³¹ Egdzar mama-aha-aaruwa, iya wá, ba kelaa wera á ekse, njá-aaruwa ge iya wá, ba watse yá vatevaache an shifa, ba watse yá haretehárehe an shifa. Una yá ndakur ba jirire duksa ɲanna ba estuwa. A gedítaa ba njá á kure kina gakurevge emnde á Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu na.

³² Wáva yaikke na yá aɲkwa maganá iya am Aifaisus áhuna, ba seke yá aɲkwa slakala an dabba-aha á kaamba na ni, ma andze baaka tse á emnde am faya una, watse yá de shá uwe kena am wáva-aaruwa ɲanna? Una ma andze estuwa wá, ma andze jire á naraje na a ba ɲane: zaumiyuze, shaumiyushe ba vatena, adaba mákuralla názá á mika na.

³³ Degiya keɗawanaaka ire á kure ba dey, adaba mbapse an ura ɲgudí wá, á badza eɲkale á ura shagera.

³⁴ Magauka jeba á baakire á eɲkale ɲanna! Magauka haypa degiya! Ya ndanaa adaba uwe una: Adaba tá aɲkwa emnde na zlaɓe diyarka Dadaamiya na am kure. Yá bakurá una geni ma andze á wakursewe ba zherwe.

Elva a vuwa á emnde má tsaretse am faya

³⁵ Ámbane aɲkwa ura á enndáva geni watse tá tse estara emnde am faya, bi watse á de gevá estara vuwa-aatare?

³⁶ Ekka edda una ká ndava jeba á ndáva ɲanna wá, yá baká ba ka uce! Diyaɲka wulfe á duksa emtu? Má ka nanna sesse duksa na ndza ka jemaa am haha wá, ba diyakdiya ganakini una ndza ka janaa ka na lebaaleɓa.

³⁷ Wulfe na ká de janá ka á dem haha na keni, una ma hiya, ma wulfe á uwe keni, ekka ká de ja

ba ice á duksa ɲanna á dem haha, ká de ja duksa ɲanna surumme an waleka.

³⁸ Daaci á de maganá ba Dadaamiya slera-aara, ma ge wulfe á uwe keni á vante nderáva-aara ba gergere antara nderáva á wulfe-aha umele, áte una a katanaa ɲane.

³⁹ Zhera ba názu an shifa am vuwa, hyuwa-aha-aatare gergere baɗemme. Hyuwa á vuwa á urimagwe keni ba giraara, hyuwa á dabba keni ba giraara, hyuwa á yiye keni ba giraara, náza á kelfe keni ba giraara.

⁴⁰ Aɲkwa kazlaɲa áte samaya, áte haha keni aɲkwa duksa-aha, amá wulwulire á názu áte samaya keni ba giraara, zariyire á názu áte haha keni ba giraara.

⁴¹ Wulwulire á vaciya, ɲane ba giraara. Wulwulire á tere keni ba giraara, náza á terlyakwa keni ba giraara, ba wulwulire á terlyakwa-aha keni ba gergere baɗemme.

⁴² Vací tse á emnde am faya keni watse ba estuwa. Jeba á vuwa ɲanna, watse ba giraara tsekemme. Má heɗereheɗa ura wá, á de ba leɓa. Amá vuwa na á de vanta Dadaamiya ge tse an ɲane á sa am faya na wá, á keɗeka mázla-aara.

⁴³ Má tá aɲkwa heɗa ura wá, vacite ɲanna, zlauzle payɗa á edda-aara, gevge shagerka am ice á emnde. Amá am sarte na má de tsetetse am faya wá, hákuma-aara keni á de gev umele, an zariyire keni watse ba ka heɗu we.

⁴⁴ Zlabe ádaliye: Má tá heɗa ura wá, ta heɗaa ba vuwa na á shekwaaka leɓa na, amá má á de tse edda-aara am faya wá, Dadaamiya á de vante vuwa á samayire. Má diyamidiya ganakini

aṅkwa vuwa a nja am duniya na wá, daaci diyaumiyeddiye keni geni vuwa a de nja am samaya keni watse aṅkwa ba jirire.

⁴⁵ Adaba aṅkwa an puwa am wakita á Dadaamiya, a ba ṅane: Dadaamiya ndza fem shifa am Naadama ura zuṅṅwe, amá Naadama na á de sawa am iga-aara na, amaana: *Almasi-ihu, ṅane Shedekwe á Dadaamiya, á de vatertá ṅane shifa na á zleka na ge emnde.

⁴⁶ Kina am zuṅṅwire na wá, emnde tá nánka vuwa a de nja am samaya, amá tá zhárá ba vuwa na á shekwaaka leba na emtsaade, lauktu watse tá de ná vuwa á samayire.

⁴⁷ Urimagwe zuṅṅwe wá, Dadaamiya ndza a nderanaa an haha, ṅane ura á duniya, amá ura buwire na ndza a sawa am iga-aara na wá, ṅane ura á samaya.

⁴⁸ Daaci emnde bádemme am duniya na, ta de eksa ba edda una ṅane ura duniya na. Emnde na watse tá de njá am samaya keni, watse tá eksa ba ura samaya.

⁴⁹ Kina wá, zlaḅe mí ba seke edda una ṅane ura duniya na emtsaade, amá vacite umele, watse mí de gev seke ura samaya.

⁵⁰ Egdzar mama-aha-aaruwa, náwa názu yá kátá bakurná iya: Urimagwe á taa demka á dem zlanna á Dadaamiya an vuwa na mí zharaná miya kina. Vuwa na watse á de leba na, á taa másláveka an una baaka keḅa-aara ḅekideki na.

⁵¹ Náwa yá aṅkwa sakuranse nasherire umele: Baḅemme á miya ka una watse mí emtsa. Amá wá, baḅemme á miya watse á de eptsaptepsa vuwa-aha á miya.

52 Vacitu má de fertaranteferta derma á halavuwa á duniya, ba seke ndaha á miya na, ba tara hedanu ge ice, antara werura-aara, kerten á eptsaptepsa vuwa-aha á miya bademme. Má fertaranteferta derma nanna wá, emnde na ndza zlauzle hairire-aatare na bademme tá de tsetse an vuwa na baaka leba-aara dekideki na. Miya emnde na zlafe má an shifa keni vuwa-aha á miya á de eptsaptepsa ba estuwa.

53 Amaana: Vuwa á miya na náwa nane á se máki emtsamimetsa na wá, sey á gevge vuwa na baaka se-aara na emtsaade, lauktu á de njá náza ba ge dekideki.

54 Daaci vuwa á miya na má emtsamtsa ura á sepse na wá, má eptsaptepsa estuwa wá, názu ndza ta puwete am wakita á Dadaamiya na gevge mázla-aara. Adaba a bántsa wakita á Dadaamiya:

Garega midalire arge emtsa, kefaranaakeda ba dekideki.

55 A ba nane zlafe adaliye:

Ekka emtsa, áma upa á na na ká ceba emnde an nane na? Áma ndzedá á na kina? Zlauzle kwa hákuma á na vatena.

56 Amá kina wá, haypa-aha á emnde an kwa ngudanse huđe ba ge emtsa emtsaade, lauktu á de cebaná nane emnde. Haypa keni á ngudansa ba *tawraitá huđe, lauktu nane á de magaterá emtanjire ge emnde na.

57 Amá bawamiyanba ususe ge Dadaamiya, adaba midalire na a vamitaa nane arge emtsa keni na. A vamite áte erva an Yaakadada Yaisu *Almasiihu.

⁵⁸ Daaci adaba ba una nanna egdzar mama-aha-aaruwa, kwa emnde-aaruwa keni ba kure, ma vaatara keni njawinja ba dzaɗdzaɗe, tsawaatse ba shagera, dzalauka dekiɗeki, yawanka maganaa slera ge Yaakadada an ervaunɗe á kure palle. Diyakurdiya, slera na kwá anƙwa maganá kure ge Yaakadada na wá, slera á nampire ba nane.

16

Elva a jáhá sadake ge melateru ge aiklaisiya-aha am Urusaliima

¹ Kina wá, yá anƙwa kwarakurse elva a jáhá sadake ge melateru ge emnde á Dadaamiya am Urusaliima. Ekkure keni magaumaága á ba áte una ndza ya kwaraterse ge aiklaisiya-aha am Galatiya na.

² Elva nanna wá, amaana ba kelaa má samsa vaci laade wá, ma ware á kure keni sey á sansese shunɗu áte názena ndza a shanaa nane, daaci á fá una nanna an ire-aara, watse á melateru ge emnde á Dadaamiya an nane. Magaumaága una nanna, ufauka sey sarte á duwa-aaruwa emtsaade á dezekure.

³ Má danemda ya á dezekure wá, kwá de dzeratersá ba kure emnde a dá sadake á kure nanna á dem Urusaliima. Daaci iya maa, yá de vaterte nalmesheri am erva ge emnde a danda-aara.

⁴ Máki mi nanna zlááva á elva nanna ni, shagera yá duwa ba iya an ire-aaruwa maa, daaci tá de puwisá emnde nanna á dem Urusaliima ge da shula nanna.

Ngwáǵáva á Paul ge dem slera á Dadaamiya

⁵ Kina wá, zlaɓe yá dem Makiduniya emt-saade, lauktu watse yá dezekure. Adaba yá de kya ba larde ɲanna, lauktu yá daada á dezekure.

⁶ Máki danemda ádezekure wá, bi watse yá de shekwaashekwa ba cekwaangudi, bi watse yá de zlanazle sarte á lailaidǵire bademme ázekure. Daaci má watse hyephye sarte a zlála-aaruwa ázekure wá, kwá de meliyumele am shula-aaruwa ge dem tate na watse yá detekwa na bademme.

⁷ Wayanka yá de gá ba hare cekwa na má danemda ázekure. Má wayetewáya Dadaamiya wá, yá kátá de shekwaashekwa ba shagera ázekure.

⁸ Amá kina wá, yá kátá nja am Aifaisus áhuna emt-saade, dem sarte á muɲri á *Pantaikausta.

⁹ Adaba Dadaamiya a weritaa baráma á slera yaikke áhuna, slera ɲanna keni slera á námpire zlaɓe ádaliye. Diyandiya tsa ganakini kelaade-aha-aaruwa keni tá á ba ndaaka.

¹⁰ Má dámda Timaute ádezekure, lyauvalya am dágave á kure, a njeka an lyawa am dágave á kure, adaba ɲane keni sleslera á Yaakadada ba seke iya.

¹¹ Epsawauka ǵekideki. Baira ǵeme, melawanumele ba shagera geni á maga shula-aara á ba an higa, melawanumele geni a se beribera. Náwa iya, an emnde a fetarfe na tá áhuna, bademme ɲá ufa ba sarte a sa-aara.

¹² Amá náza á egdza emmemiya Apaulaus wá, ser kwakya yá ɲalaná á ba an ɲálá, geni a darduwa antara emnde a fetarfe umele ge

de tsakurartse, amá zlaɓe eksarka ire-aara emt-
saade dekiɓeki. Má watse eksarekse ire-aara
lauktu watse á duwa.

*Ga use á Paul antara názu am halavuwa á
elva-aha*

¹³ Ma vaataru keni puwawanaaka vuwa á kure,
tsawátse ba dzaɗɗaɗe am elva á Dadaamiya,
gazlauka dekiɓeki, gawevge ba seke zála na
gyarebgye na.

¹⁴ Ma kwá maga ba uwe keni magaumaága á ba
an wáyáva.

¹⁵ Egdzar mama-aha-aaruwa, ábi kure
diyakurdiya Aitiyain antara emnde a há-
aara baɗemme? Diyakurdiya geni ta emnde
zunɗwe ba itare am larde á Akaya ge dába
Yaisu *Almasiihu? Itare ta vante ire-aatare ge
mágá slera á Dadaamiya am dágave á emnde-
aara. Daaci egdzar mama-aha-aaruwa, názu yá
kataná iya ázekure wá:

¹⁶ Táslawa á kure, cenausena názu tá bakurná
jeba á emnde ɗanna, fawatersaarefe ge itare,
antara ge emnde na tá aɗkwa á maga slera
ɗanna antara itare na baɗemme.

¹⁷ Yá higa jipu áte sawa á tara Aitiyain, antara
Faurtunatus, ira Akaikus na. Adaba am sarte
na saremsa ásezerwa na, a naba ekhyehe ge
ervaunɗe-aaruwa wá, ba seke ya ná ba kure.

¹⁸ Se ekhyarinakhya ervaunɗe ba lailaidɗe,
ba seke una ndza ta ekhyakuraa ge kure
na. Diyawatersediye ba shagera jeba á emnde
ɗanna, geni itare ɗanna wá, hyairebhye geni
kwá fá zherwe áte itare.

¹⁹ Aiklaisiya-aha na tá am larde á Aziya bademme tá aṅkwa gakur use-aatare. Tara Akila, tá antara Piriskila, ira emnde a fetarfe na tá jáháva am mba-aatare bademme, tá aṅkwa gakur use-aatare kwakya, aḍaba njá á kure antara itare na gakurevge ba palle am sera á Yaakadada.

²⁰ Bademme á emnde á Yaisu *Almasiihu na tá áhuna, tá aṅkwa gakur use-aatare. Gawga use-aha á ṅere am dágave á kure bademme, áte wáyáva á egdzar mama.

²¹ Náwa una wá, yá aṅkwa puwetá ba iya an erva-aaruwa mázla-aara: Iya Paul keni yá aṅkwa á gakur use-aaruwa.

²² Má ura yanaaya Yaakadada, sey á nyainyainvenyainya Dadaamiya edda-aara. «Maranata», amaana: Yaakadada á miya, sawa!

²³ Yaakadada á miya Yaisu *Almasiihu a mag-akurnaamaga ṅurna.

²⁴ Wáyáva-aaruwa bademme, yá wayakurá an ṅane, ekkure emnde na gamiyevge palle am sera á Yaisu Almasiihu na.

lxx

Wandala
The Holy Bible in the Wandala language of
Cameroon
La Bible en wandala

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wandala

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source
files dated 13 May 2025

dec75dd5-4784-5059-aa00-668d508a6b0d